Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Năm thứ nhứt. — Số 61

BƯỚC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ nhiệm NGUYỄN-PHAN-LONG

TELÉPHONE N° 696 — Báo-quán : 72 đường Grandière — SAIGON

Quản lý NGUYỄN-VĂN-SÂM

GIA BÁO
Một năm...13$00
Sáu tháng...6,50
Ba tháng...3,25
Mỗi số...0,05
Mua báo phải trả tiền trước.

MERCREDI 18 JUIN 1930

In ra 10 giờ sáng

№ 7340

VÌ SAO CHÚNG TÔI KHUYÊN ĐỒNG - BÀO ?

(Tiếp theo)

Chắc họ cãi với chúng tôi rằng : « Thì phải bạo-động ngoài Yên-báy cũng là sự hành động cách mạng đó chớ sao ? »

Chúng tôi xin nói rằng : « Phải bạo-động ở Yên-báy, có súng, có bom, nghĩa là lấy khí-giới chống với khí-giới, mà công không thành, chỉ không tại họ bị tù bị chết, nhưng vậy mà có cái nghĩa tương-đương và có cái lý ưu thắng liệt bại ở trong đó. Chớ như dân biểu-tình hồi nãy, không có lấy khẩu súng con dao, mà chỉ có dân bà con nít đi trước, thì cái chỗ kêu là chứng cớ, kêu là cách-mạng ở đâu ? »

Phần chúng tôi, nghĩ tới nghĩa cả đồng bào, chút tình nhơn loại, cho nên chúng tôi thấy đổ máu và thấy người can uổng, là chúng tôi lấy làm đau xót sợ hãi không biết chừng nào. Bởi có nhiều người trúng đạn, bị thương, cầm tù, bị án rồi, nếu cứ để cho dân vô tội, làm sự nài với cái chết như thế, để cho biết bao nhiêu người : cha mẹ không ai nuôi, con cái không ai dạy, việc nhà không ai trông nom, ruộng đất không ai cày cấy, thương thay cái gia-đình đương sum hiệp cha con, vui vầy chồng vợ, mà khi không rẽ tuý chia uyên, tan nhà nát cửa thì ai đâu lấy thế làm mừng, chúng tôi lấy thế làm thảm, ai đâu lấy thế làm phải, chúng tôi lấy thế làm không nỡ lòng nào cho đang !

Huống chi cái sanh-mạng của người ta, không phải như món đồ nào, mất rồi lấy ngân vàng mà mua lại cho được. Bởi vậy thiệt những người nhơn-nhơn, quân-tử, chí-sĩ, anh-hùng, nếu muốn đem sanh mạng ra đổi lấy cái mục-đích gì, tất nhiên phải hy-sanh sanh-mạng mình trước, rồi hãy hy sanh sanh-mạng của người ta sau. Có khi nếu phải hy-sanh sanh-mạng của người ta nhiều quá, để cầu lấy một cái lợi, dầu rằng to lớn đến đâu, mà người nhơn-nhơn, quân-tử, chí-sĩ, anh-hùng, cũng không nỡ lòng làm, vì ai cũng cho sự ấy là xót thương đau đớn lắm.

Lịch-sử còn rành rành ra đó, nhưng không nói chuyện xa làm gì, chỉ nhắc chuyện gần cho dễ nhớ mà thôi, mà lấy ngay lịch-sử cách mười mấy năm đây của nước Pháp.

Năm 1914, khi Đức Pháp khai-chiến rồi, nhà xã-hội trứ-danh là ông Jean Jaurès, cho cái sự chém nhau giết nhau, chết người mất của, là cái cảnh thảm-thê cho nhơn-loại, ông không nỡ để như vậy. Bởi thế cho nên tuy ông là người Pháp, có lẽ nào ông không biết thương nước Pháp và đồng-bào của ông, ấy vậy mà ở trong Nghị-trường, ra trước công-chúng, luôn luôn là ông khuyên ngăn cái sự đánh nhau. Kết quả có phải hãn đối hành-thích ông chết. Sau khi chiến-tranh rồi, người ta mới biết cái sự đổ máu là ghê gớm ; nước thua nước được, đều chết cả muôn vàn con người ta, đều hao tới ngàn triệu tiền của, bấy giờ người ta mới biết ông là phải, trước kia những kẻ chưởi ông bao nhiêu bấy giờ lại tôn kính ông bấy nhiêu, cả quốc dân lại còn rước di hài của ông vào đền Panthéon nữa. Xem như vậy thì có ai ưa gì sự chết người, và cái lý phải không mấy khi có người hiểu ở đương thời, mà có người hiểu ở hậu thế.

Lại đến năm 1918, là lúc quân Pháp được thắng thế, mà quân Đức phải thua rồi ; đại-tướng Foch nói với ông Clémenceau — lúc bấy giờ làm Thủ-tướng kiêm Binh-bộ Thượng-thơ — rằng : « Nếu ông cho chết 10 muôn binh nữa thì bốn soái đình thẳng tới kinh đô Bá-linh ». Lúc ấy nước Đức đã nguy vong rồi, nay nhơn lúc đó mà đánh thẳng tới ổ của Đức, thì chắc là thắng cả trăm phần, và không còn có điều chi lợi cho nước Pháp hơn nữa. Song có cái điều phải hao hết 10 muôn binh đây thì sao. Ông Clémenceau thấy sự đó tuy lợi cho nước mà hại cho dân, ông không nỡ lòng, nên chi nghe lời ông Foch thì ông ưa hai hàng nước mắt quay đi ; rồi cùng quân Đức ký hòa-ước.

Nhớ lại những chuyện như vậy mà chúng tôi càng không có thể nào hiểu được cái thái-độ của phái phản đối chúng tôi, sao lại muốn rằng đồng bào lấy tay không ra chống với khí giới như thế, mà gọi là phải-đâu ; sao lại thấy đồng bào chết còn uổng như thế mà lấy làm vui lòng, lại còn muốn cho đồng cử chết cách đó mà cho đành ?

Còn một chứng cớ nầy nữa, ngay ở trong lịch-sử ta mới đây chớ không xa lạ chi hết.

Hồi Tây Hồ tiên sanh lập thì thiệt, khuyên anh em chớ có ta trăm người có lẽ cả trăm đều trả không dừng làm nơ với cái chết, lời rằng người ấy là bực chí sĩ, mà đến nỗi bây giờ mấy ông anh đáng kính đáng phục ; bởi vậy cho hùng vô bé'p, chí-sĩ nằm nhà, lấy nên từ khi tiên sanh tạ-thế đến giờ, mỗi năm đến ngày 11 tháng hai ta hay là 24 Mars thì người ta rủ nhau lên mộ lên đền, hương-hoa kỷ-niệm. Vậy chớ chỗ nghĩa của người mình kỷ-niệm tôn-kính đó thế nào ấy chính là cái chủ-nghĩa không bạo động. Năm 1907, tiên-sanh qua Trung-quốc gặp cụ Phan Sào Nam bàn lạc quốc-sự, là phản đối ngay cái chánh kiến của cách hành-động của cụ Sào-Nam, vì cụ Sào-Nam chủ trương sự bạo-động hơn. Tiên sanh thường nói mình không có khí giới và thiệt lực mà bạo-động thì chết vô ích. Mười mấy năm trời, nhà chí sĩ lưu lạc ở quê người đất khách, mỗi khi bày tỏ ra lời nói việc làm, đều khăng khăng một mực khuyên quốc dân đồng-bào lo tiến-hóa ở trong vòng bất-bạo-động, thì sao cũng không mất chỗ đứng ở dưới bóng mặt trời. Bình sanh, cụ Sào-Nam vẫn chê tiên-sanh về chỗ đó, nhưng tới khi cụ Sào-Nam về nước, xem xét thời-thế dân tâm mới chịu phục cái chánh-kiến của tiên-sanh. Cụ nghè Ngô-Đức Kế xuất-bản cuốn « *Phan-châu-Trinh đầu Pháp chánh-phủ thơ* » có bài tựa của cụ Sào-Nam, đã tỏ lòng thâm phục cái chánh-kiến của Tây-Hồ tiên-sanh chủ trương bất-bạo-động là phải. Hỡi ôi ! Những người đối với Tây-Hồ tiên-sanh, thường hết lòng hâm-mộ, và miệng nhắc đến người, đến chuyện đến tài, đến chí của tiên-sanh luôn luôn, có biết cái chánh-kiến sanh bình của tiên-sanh là như vậy không ?

Xem những chuyện như trên đây, là đủ biết rằng cái sự chết người đổ máu, ai cũng phải sợ hãi xót thương, mà chết người đổ máu không phải là sức địch tài đương, để đến đổi riêng chịu phần oan uổng thiệt thòi, thì càng không ai nở vậy. Lại coi những chuyện trên đó, càng thấy rằng cái sự phải, trái, khen, chê, ở đời xưa nay, không có gì là định-chuẩn, mà chỉ tùy ở mỗi phương diện quan sát mà thôi. Có việc ngày nay cho là tội, mà mai sau cho là công ; có việc ngày nay cho là phải, mà mai sau cho là trái. Bởi vậy, cái việc của chúng tôi làm ngày nay, anh em có ai lấy ý riêng mà cho là quấy, thì chúng tôi cũng cam lòng và phó cho một cái cười là hết.

Tới đây, lại nên lặp lại cái thái-độ cứ-chỉ của chúng tôi cũng là những điều mà người ta chỉ-nghi chúng tôi ra một lần nữa.

Người ta công-kích sao chúng tôi lại bài xích cái chuyện biểu-tình. Đâu, chỗ nào cho là chúng tôi bài-xích ? Dân có tình oan nỗi khổ muốn biểu-tình một cách ngay thẳng bình-hòa, để bày tỏ cho Chánh-phủ thấu xét, và yêu cầu những điều nên yêu cầu là chúng tôi chịu làm chớ.

Người ta công-kích sao chúng tôi thấy dân bị chết bị tù mà không biết thương xót, lại còn tán thành cái cách trị dân vô ích. Đâu, chỗ nào là chỗ chúng tôi không xót thương anh em bị chết bị tù, chỗ nào là chỗ tán thành cái trường-trị bá-ác vô-ích. Nếu không xót thương, sao bổn báo chủ nhiệm lại xin Chính phủ đừng bắn vào dân bản dân, mà khuyên đừng thả Gaz lacrymogène là thứ vô hại, không chết ai và làm thương tích ai hết. Nếu không xót thương, sao chúng tôi lại cả gan và có lòng thành thiệt, khuyên anh em chớ có ta trăm người có lẽ cả trăm đều trả không dừng làm nơ với cái chết, lời rằng người ấy là bực chí sĩ, mà đến nỗi bây giờ mấy ông anh đáng kính đáng phục ; bởi vậy cho hùng vô bé'p, chí-sĩ nằm nhà, lấy nên từ khi tiên sanh tạ-thế đến giờ, mỗi năm đến ngày 11 tháng hai ta hay là 24 Mars thì người ta rủ nhau lên mộ lên đền, hương-hoa kỷ-niệm. Vậy chớ chỗ nghĩa của người mình kỷ-niệm tôn-kính đó thế nào ấy chính là cái chủ-nghĩa không bạo động. Năm 1907, tiên-sanh qua Trung-quốc gặp cụ Phan Sào Nam bàn lạc quốc-sự, là phản đối ngay cái chánh kiến của cách hành-động của cụ Sào-Nam, vì cụ Sào-Nam chủ trương sự bạo-động hơn. Tiên sanh thường nói mình không có khí giới và thiệt lực mà bạo-động thì chết vô ích. Mười mấy năm trời, nhà chí sĩ lưu lạc ở quê người đất khách, mỗi khi bày tỏ ra lời nói việc làm, đều khăng khăng một mực khuyên quốc dân đồng-bào lo tiến-hóa ở trong vòng bất-bạo-động, thì sao cũng không mất chỗ đứng ở dưới bóng mặt trời. Bình sanh, cụ Sào-Nam vẫn chê tiên-sanh về chỗ đó, nhưng tới khi cụ Sào-Nam về nước, xem xét thời-thế dân tâm mới chịu phục cái chánh-kiến của tiên-sanh. Cụ nghè Ngô-Đức Kế xuất-bản cuốn « *Phan-châu-Trinh đầu Pháp chánh-phủ thơ* » có bài tựa của cụ Sào-Nam, đã tỏ lòng thâm phục cái chánh-kiến của Tây-Hồ tiên-sanh chủ trương bất-bạo-động là phải. Hỡi ôi ! Những người đối với Tây-Hồ tiên-sanh, thường hết lòng hâm-mộ, và miệng nhắc đến người, đến chuyện đến tài, đến chí của tiên-sanh luôn luôn, có biết cái chánh-kiến sanh bình của tiên-sanh là như vậy không ?

Xem những chuyện như trên đây, là đủ biết rằng cái sự chết người đổ máu, ai cũng phải sợ hãi xót thương, mà chết người đổ máu không phải là sức địch tài đương, để đến đổi riêng chịu phần oan uổng thiệt thòi, thì càng không ai nở vậy. Lại coi những chuyện trên đó, càng thấy rằng cái sự phải, trái, khen, chê, ở đời xưa nay, không có gì là định-chuẩn, mà chỉ tùy ở mỗi phương diện quan sát mà thôi. Có việc ngày nay cho là tội, mà mai sau cho là công ; có việc ngày nay cho là phải, mà mai sau cho là trái. Bởi vậy, cái việc của chúng tôi làm ngày nay, anh em có ai lấy ý riêng mà cho là quấy, thì chúng tôi cũng cam lòng và phó cho một cái cười là hết.

Người ta lại còn vu rằng sao chúng tôi cho sự xin giảm thuế là vô lý, tức như báo *Trung-Lập* đã nói bậy trong số báo ngày 18 Juin như vậy. Kỳ thiệt là trong báo *Duốc-Nhà Nam* ngày 16 Juin, bổn báo chủ nhiệm đã nói rõ ràng là sự bỏ hãn thuế thân đi, là việc không thể làm được lúc nầy, nhưng mà trái lại, sự giảm bớt thuế thân là việc có thể làm được và ai cũng muốn. Đồng-bào hãy đọc lại bài « *Một vấn đề khó khăn* » ở bổn báo ngày 16, sẽ thấy rằng báo « *Trung-Lập* cho rằng bổn báo chủ-nhiệm nói sự giảm thuế là vô lý, ấy là một chuyện bày đặt.

Người ta lại trách chúng tôi sao giai-cấp vô-sản đương lo phấn-đấu, giải-phóng, mà chúng tôi lại ngăn-cản đi, làm cho người ta ngã lòng. Điều trách ấy mới thật là vô lý, mà họ lại hiểu sai cái chủ-ý đáng khen của anh em biểu tình nữa. Thiệt, anh em biểu-tình chỉ có chủ-ý bày tỏ cảnh khổ tình oan cho người có chức trách cai-trị biết mà cải-cách. Chớ còn như nói là phấn-đấu, thì phấn-đấu sao không đem khí-giới và thiệt lực ra ? Còn nói là giải-phóng giai-cấp, ví dụ như việc xin chánh-phủ lấy ruộng đất của nhà giàu cho nhà nghèo, thì thật là chuyện lạ. La thật ! Vớ cái chánh-phủ mà mình đã nói là phấn đấu, lại xin với chánh-phủ ấy lấy ruộng đất của nhà giàu mà phân-cấp cho mình, ấy là cái lý-thuyết mà chúng tôi không hiểu. Ủa, năm 1918, dân Nga cũng xin với Đại-đế Nicolas như vậy chăng ?

Thôi, nói tóm lại : biểu-tình mà có ý-nghĩa hòa-bình, bày tỏ những việc oan-khổ để xin cải cách, chúng tôi chịu ; mấy anh em chủ-động và thọ-động, đã chịu tù chịu chết một cách can-đảm, chúng tôi phục, chúng tôi thương, trong những điều yêu-cầu chánh-đáng của anh em, như xin chánh-phủ giảm thuế và trừng trị những kẻ lạm phép, chúng tôi tán-thành ; ấy, thái-độ và cử-chỉ của chúng tôi gay thiệt vậy đó, chớ còn như thấy chánh-phủ quyết ý trừng trị, anh em quyết ý chết liều, mà ai cũng thấy trước chiều gió nước cờ, là phần thiệt hại chắc về phần anh em ruột thịt chúng tôi, thì thú thiệt là chúng tôi không nỡ để cho đồng-bào dơ tay hứng lấy sự chết như thế.

Sau ngày 7 Juin cho tới nay, mấy lời khuyên đồng-bào, tử tông lòng ngay tình thiệt của chúng tôi đi ra thì kết-quả thế nào ? phải là đồng-bào cho cái sự thế nhi vậy là phải, mà cái phong-trào biểu-tình bạo-động, và tay không minh, » đã được yên ổn khá hay không ? Có phải là chánh đã thấy tình-cảnh của dân mà lòng cải cách và xem xét lại vấn-đề giảm thuế thân hay không ? Vậy thì cái việc của chúng tôi làm ở ra sao ? Hiệp ý ai ? Chính là hiệp ý dân. Trái ý ai ? Chỉ là trái ý mấy ông ngồi nhà, tự mình không chết, không dám bước vào đường thiệt-tế, lại muốn cho người ta tay không đổ máu ra cho họ coi.

Chúng tôi cũng nhắt gan như mấy bạn công-kích chúng tôi đây, không dám ăn dạn, không dám liều mình, thành ra chúng tôi thấy anh em ruột thịt không có khí-giới mà chống với khí-giới cho uổng mạng thiệt mình, cho nên chúng tôi đau xót và sợ hãi mà phải khuyên. Còn cái phong-trào và ai có can đảm thì chúng tôi có nói gì đâu.

D. N. T.

Chuyện.... thị phi.

RƯỢU VỚI ÁN MẠNG

Có một người tội bị tử hình, vào buổi sớm mai kia, người ta đem tội ra chém. Tội nhơn lấy giọng đau mấy người dự cuộc mà nói rằng :

« Các anh ơi ! Có phải tại tôi là kẻ bất nhơn vẫn dân, ăn là lợi rượu mà khiến cho hết tội ».

Hai ngày sau, có một người bị chém vợ, bắt lên Tòa thì và khai :

« Lầm quan Tòa tôi có biết gì tôi có oán hận người đàn bà đó, tôi quên hết những việc của tôi đã vì bởi đó tôi say rượu bình tiếc ! »

Nghe mấy lời của hai tên tội nầy đó, ta không phải lấy làm lạ thường ngày ta hằng nghe nhiều rồi tử một lầm hai, hoặc giết người đánh người trọng thương, bị bắng dồ tôi nói rằng : « Tôi có uống rượu mà, lúc đó tôi còn biết gì nữa đâu ».

Các thầy biện thường hay lấy nẻ rượu mà biện-hộ cho thân-chủ, xin quan tòa hãy lấy lòng nhơn hậu chước cho phạm-nhơn nầy phạm-nhơn bị rượu sai khiến.

Than ôi ! những chuyện như chuyện đó có xảy ra ở xứ-hội trường nước nào cũng vậy, dân hễ sử rượu mà làm nhiều điều tội lỗi, số tổng-kê người vì rượu mà gây những án giết người, ngày nay đã nhiều trương giấy, và những vụ án lấy khoan hồng xử tội nhẹ rượu tên ngày nay không biết bao nhiêu.

Những tội-nhơn ấy khi ra, đều cũng lòng đau lòng tăng rằng sẽ đi không thèm uống rượu nữa, nhưng một cái ác tập đã quen rồi thế nào mà quên nó được, nên hễ rồi cũng lấy rượu làm cuộc trong đời. Cái sức rượu nó nhiều thương đến, không nống thì thôi, hễ nống vào rồi hưng chí, chẳng lại không bao, rồi thì ngựa quen đường cũ, cái tội xét-nhơn kia lại giống khôi, nên cứ nhẹ lòng để cho rượu sai khiến.

Bây giờ, cái thằng lý rượu người xưa kia được tòa lấy nhơn xử nhẹ cho, nay lại phạm nữa thì lần nầy tòa không thể dung được.

Than ôi ! Cái hại rượu đã tự nhiên thì trước khi tòa phạt cách lột say rượu kia, sao không trừ cái hại rượu cho xã-hội, lại để cho lên lý-do nống rượu rồi sanh ra để tội lỗi mà phạt vạ lên kia.

Than ôi ! Rượu, rượu, mầy mạnh là dường nào, mà nhất là ở xã-hội nầy mầy lại mạnh hơn thứ gì hết lũy không uống mầy thì thôi, chớ ông mầy rồi thì ai xô mầy cũng không ngã, dường như mầy có gốc to rễ lớn lắm ở đất nầy.

NAM-CHI

Trong một tháng nữa thì tuần báo « SÔNG HƯƠNG » sẽ ra đời làm bằng tơ của con tằm vàng, ở lá dâu núi. -- Tốt hơn lảnh Tàu.

AU TISSEUR

87, Boulevard Bonnard, 87 — Saigon

Mười ba người bị hành hình sáng hôm qua

Nguyễn-thái-Học và Phó Đức-Chính, hai nhà cách-mạng trọng-yếu, đã bị hành hình trong số 18 người bị xử ở Yên-báy sáng hôm qua.

Tin nầy bổn-báo đăng ngay trong số bữa qua rồi, nhưng nay tưởng nên thuật lại cho rõ.

Cái án của Hội-đồng Đề-hình xử 13 người tử tội hôm 28 Mars, độ rồi của Pháp xin quan Tổng Thống ân xá, hồi cuối tháng trước chúng tôi đã nghe tin rằng sao cũng có chứng kiến mười người bị y án. Quả thiệt số 13 người đã bị hành hình sáng hôm qua ở Yên báy rồi.

Kỳ rồi, tin ân-xá ở bên Pháp qua rất là bí mật, không ai được biết trước là quan Tổng-thống ân-xá những ai, thì thình lình tới sáng hôm qua mới có tin mới tên những kẻ lên máy chém người mà thôi.

Trong mấy nhà cách-mạng bị xử hôm qua có hai nhà lãnh-tụ trứ-danh là Nguyễn-thái-Học và Phó-Đức-Chính. Song trong 29 người xử ngày hôm 28 mars, thì chỉ có một mình Phó Đức-Chính là không kháng án và không xin ân-xá gì hết. Bởi bản chánh phủ tiếp được điện-tín ân-xá bên Pháp qua, nhưng sợ nào-động nhơn-tâm, cho nên không muốn tuyên-bố, chỉ làm tự nhiên mà thôi. Mấy chém và 13 người bị xử, đi xe lửa lên Yênbay đêm bữa kia, người ta rập máy cả đêm, rồi đến năm giờ sáng thì hành hình ở miếng đất bên trại lính. Người ở ngay tỉnh Yênbay cũng không hay không biết gì hết.

Lối bốn giờ rưỡi sáng quan công sứ Yênbáy là De Bottini vào ngục đọc bức điện-tín bên bộ cho các nhà cách-mạng nghe, và hỏi có muốn xin điều gì nữa không. Hai vị linh mục đạo thiên-chúa là cố Méchet và cố Pronet vào ngục yên-ủi mười ba anh em một lúc lâu. Đến 5 giờ thiếu 10 phút, linh bưng vào cho mỗi người một ly rượu rum và đem điếu thuốc lào vào cho hút rồi mới dẫn ra pháp-trường.

Đúng 5 giờ khởi sự hành hình, đến 6 giờ mới xong. Nguyễn-thái-Học và Phó-đức Chính bị xử sau chót hết, và đều tỏ ra vẻ can-đảm tự nhiên lắm.

VIỆT-NAM QUỐC-DÂN-ĐẢNG

Đảng cách-mạng mưu mô đánh tỉnh Yên-báy ra thế nào

III

Việc ám-sát ông Bazin chín là một việc mở cờ giông trống của V. N. Q. D. D. vậy. Đảng sở dĩ đặt ra ban ám-sát, là để trừ diệt những người nào mà họ cho là có hại cho người Việt-Nam và trở-ngại cho việc tiến-hành của đảng. Hồi đầu không biết rõ ai là trưởng ban nầy. Sở mật-thám Hanoi cho là Dương-hạc Đỉnh làm trưởng ban, chính là người đả ám-sát cô Uyển ở Haiphong hồi tháng năm, năm ngoái, từ đó Hạc-Đỉnh có lẽ đào-tẩu ra ngoại-quốc, nên chi tuy có tin ấn khổ sai chung-thân còn treo đó, mà sở mật-thám tầm nã hoài không ra.

Chỉ biết theo như sự tra xét của nhà-nước, thì người cầm súng bắn ông Bazin hồi đó, là Nguyễn-v-Viễn, người tỉnh Bắc-ninh, là đảng-viên sốt sắng trong V.N.Q.D.D. Ng-v-Viễn tính việc ám-sát nầy thần-diệu lắm, là đó biết ông Bazin có trai gái với một cô đầm lai ở đường Huế, chiều nào ông ấy cũng tới nhà cô nọ, bảy tám giờ tối mới về ; vả lại không hạ thủ ngày nào khác lại hạ thủ giữa tối ngày 12 Février nhằm đúng tối hôm 30 tết ta, là có ý-nghĩa ở trong đó. Tối hôm 30 tết, thiên-hạ ai cũng đóng cửa sớm và đốt pháo đi đùng, thì chẳng những là cơ hội đáng phố đã vắng mà tiếng pháo có thể lẫn với tiếng súng, có ai chú ý và phân biệt cho được. Kẻ giết ông Bazin chờ đúng ngày ấy giờ ấy mới hạ thủ. Nguyễn-văn-Viễn cùng một người nữa đứng núp ở trước nhà cô đầm lai, chờ lúc tám giờ tối, ông Bazin ở nhà cô nọ bước ra, thì người kia chạy lại giả đò đưa một tờ giấy như lá đơn, hai tay đưa cho ông Bazin. Ông Bazin là chủ mộ cu-li, thì cái sự có người đưa đơn giữa đường là sự không lạ gì mấy, nhơn thế ông không nghi trước là ai hại mình hết. Ông cầm lấy miếng giấy mà coi, ấy trong lúc ông đương nhìn vào miếng giấy ấy, thì Nguyễn văn-Viễn rút súng bắn luôn mấy phát. Ông Bazin ngã xuống chết liền. Hai người bắn xong tẩu thoát đặng.

Nhơn vì mấy ngày trước vụ án nầy xảy ra, sở mật-thám đã bắt được một mớ truyền đơn, phản-đối sự mộ cu-li cao-su đem qua Nouvelles-Hébrides. Xét lối chữ thì là chữ của một người thiếu-niên học-sanh ở trường trung-học Albert Sarraut tại Hanoi là Léon Sanh, sở mật-thám nghi cho người thiếu-niên nầy là hung-thủ, liền bắt bỏ khám Léon Sanh giam từ ngày 16 Février 1929 cho tới ngày 5 Mai 1930, mới đem ra tòa Đại-hình xử, quan tòa lấy lẽ công-bằng, biết là Léon Sanh vô tội, vì tuy là rải truyền-đơn phản-đối sự mộ cu-li, nhưng không phải chính tay cầm súng bắn ông Bazin hay là có dự mưu gì hết, nên chi đã cho Léon Sanh vô tội.

Còn Ng-v-Viễn, vào lối tháng 10 tây mới bị bắt vào khám, quan bồi thẩm xét ra chính Viễn là hung-thủ giết ông Bazin, nhưng giam trong khám được ít ngày thì Viễn xé áo ra, thắt cổ tự vận. Chết là hết chuyện.

Ông Bazin nằm xuống là Việt-Nam Quốc-dân-đảng đỗ bể lung tung ra.

Hỡi người Annam

Trình độ ta cao chỉ nhờ cậy lấy ta. Chúng ta nên đem mỗi người một cục đá mà xây dựng nền hậu vận nước nhà. Cục đá ấy gọi là *Sự làm việc, Việc kiệm cần, Câu đoàn-thể.* VIỆT-NAM NGÂN HÀNG

Sở mật thám mới tìm được ổ Cộng-sản ở Khánh-Hội

5 người bị bắt 1 người bị 1 năm tù

Trong số báo hôm qua, chúng tôi có thuật sự việc năm người Bắc-kỳ bị sở mật-thám bắt được tối hôm kia, nay xin nói rõ lại vì sao năm người ấy bị bắt và bị bắt cách nào.

Độc-giả ở Saigon, tất ai cũng còn nhớ hôm đêm chúa nhựt vừa rồi, vào khoảng 9 giờ, đèn điện ở Chợ-mới Saigon và vài chỗ đều tắt. Trong lúc đèn tắt, trời tối ấy, linh đoàn đi tuần ở bờ sông Saigon, trông thấy có ba người đi rải truyền-đơn. Liền lúc ấy linh rượt bắt được hai người, còn người thứ ba chạy trốn được.

Hai người bị bắt đây là linh mạch-lô dưới tàu *Gouverneur Général Roume*

Dẫn hai người bị bắt ấy về bót thương khẩu rồi san-đầm bắt đầu lấy khẩu cung liền lúc đó.

Một người trong hai người bị bắt đó là bồi nấu ăn dưới tàu, có bót hỏi đều gì đều thú thiệt, khai rõ ràng cả, nào là chỗ ở, nào là tên mấy người bạn, nào là nơi giấu truyền-đơn.

Rồi đó san-đầm biểu dẫn vài người linh về nhà tra xét. Nhà những người nầy ở bên Xóm-chiếu, cách kho của sở Tân-đảo không bao xa.

Linh đến vây nhà rồi vào xét, trong nhà có cả thảy năm người, cả Nam kỳ và Bắc kỳ, lục trong mình thì có vài người còn bọc truyền-đơn. Đến chừng mở va li ra thì thấy có nhiều giấy tờ của đảng cộng-sản Sô-việt, viết bằng chữ quốc-ngữ và chữ Pháp. Linh mật-thám cũng bắt được nhiều thơ từ rất quan-hệ, còn về tiền bạc thì không có bắt được số nhỏ nào cả.

Linh liền bắt những người trong nhà ấy về bót rồi giải luôn lên tòa.

Sớm mai hôm kia tòa đã đem một người trong mấy người bị bắt ấy ra xử lần, và kêu án một năm tù.

Nói thêm vụ người tây Régnier bắn hai người cu-li ở Xuân-lộc

Hôm qua chúng tôi có đăng một bài nói rằng tên Régnier bắn hai người cu-li của M. Đát ở Xuân-lộc, nay được tin thêm xin tục đăng để chư độc-giả rõ.

Tên Régnier nầy thường khi đi bắn ở Xuân-lộc thì hay ghé nhà M. Đát là người quen lớn thuở nay.

Theo lời của một tờ báo Tây ở đây thì có một tên cu-li ở với M. Đát thường hễ Régnier lên săn bắn thì tên cu-li ấy dẫt đi. Bữa đó đi với Régnier, dọc đường tên cu-li thuật lại rằng nhiều người hâm đánh va, nên biểu Régnier đi ở đàng sau mà che chở dùm nếu có điều gì xảy đến.

Régnier hứa chịu. Đi đến ga, có một toán cu-li có vài người cầm cây, đến đón tên cu-li mà đánh. Régnier thấy vậy bèn nói với bọn cu-li rằng có súng đây, nếu làm dữ thì va bắn. Lúc nầy, xe lửa lại, bọn cu-li leo lên xe cảng tên cu-li không cho nó đi theo Régnier. Régnier liền nhảy vào bình tên cu-li ấy. Bọn cu-li mới quay-lại Régnier toan giựt súng. Régnier thấy vậy nên nước súng sáu ra bắn chỉ thiên hai phát. Bọn cu-li không lui, nên Régnier phải bắn thiệt ba phát vào bọn cu-li. Người bị bắn nhiều hơn hết, bị hai viên nơi đùi, một người nữa bị, một viên đạn nơi phổi phía mặt.

Có tin cho hay rằng, hiện nay Régnier được tại ngoại hầu tra, vì quan Bồi thẩm xét rằng va bắn người là để giữ mình.

Để coi tòa sẽ xử làm sao.

ĐỒNG BÃO TA NÊN LƯU Ý ...

THỐI-NHIỆT-TÁN (hiệu con Bươm-bướm)

Thứ thuốc này chủ trị cảm mạo phong hàn, trong mình nóng nãy dường như lửa đốt, miệng lưỡi khô khan, thường hay khát nước, hoặc nhứt đầu, no hơi, tứ chi rủ liệt, cơn nóng cơn lạnh, hoặc vừa phát nóng mê man thì trong mình chắc có ban cua, trái gió, trái rạ, chẳng luận già trẻ, bé lớn đều dùng đặng cả. Hoặc con nít biếng ăn hay đòi uống nước nên cho nó uống vài lần thì ngon ăn ngon ngủ. Nói tóm một lời là khi trong mình bất bình hàn và mỏi mệt nên uống liền thuốc này, thì những bịnh kể trên đều tránh khỏi cả.

Mỗi gói giá: 0$10 — 12 gói giá: 1$00

Có bán tại ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

N° 46 Boulevard Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Hội-đồng Cứu-tế đã gởi ra Bắc được 150 tấn gạo

Từ ngày thành-lập ban Hội-đồng Cứu-tế đến nay, các ông có chưn trong Hội-đồng hết sức làm công-việc, và đồng-bào ở Lục-châu cũng hết sức bày tỏ lòng xót thương cứu-vớt anh em bị nạn, thành ra việc cứu-tế nầy tuy mới khởi-xướng ra và ngày nay vẫn còn tiến-hành như thường, nhưng tính tới bây giờ đã thấy có sự kết quả tốt đẹp lắm.

Việc cứu-tế dân đói là việc phải làm cần kíp và gấp rút mới đặng, chính là Hội-đồng Cứu-tế làm như vậy. Ông Hội trưởng Nguyễn-văn-Của đã giao-thiệp ngay từ hồi đầu với hãng Fontaine để mua ngay gạo của chi-điểm của hãng nầy tại ngoài Bắc, để cấp phát ngay cho dân được mau chóng khỏi phải chờ đợi gạo trong nầy, lại phải chữ ra, mất lâu ngày giờ. Việc mua bán chỉ hãng dây thép Hội-đồng Cứu-tế trả tiền cho hãng Fontaine tại Saigon rồi hãng đánh dây thép ra chi điểm ngoài Bắc, giao gạo cho Hội-đồng Cứu-tế ngoài ấy nhận lãnh và thân hành đi phát chẩn cho từng làng từng tổng nào có dân đói.

Từ hồi đó tới nay, tính ra đã mua và phát được 150 tấn gạo rồi. Một trăm năm chục tấn gạo, là trên hai chục ngàn đồng bạc, kết-quả tốt đẹp thay! chắc các nhà nhiệt tâm có lòng quyên giúp mà thấy Hội-đồng Cứu-tế sốt sắng như vậy ai cũng lấy làm cảm-phục và vui lòng lắm. Mong rằng các nhà từ-thiện xa gần sốt sắng về việc quyên giúp thêm cho và Hội-đồng Cứu-tế cứ sốt sắng về công-việc như vậy, thì thật là nạn dân ngoài Bắc được nhờ ơn cảm đức biết bao nhiêu!

Xin lưu ý giùm

Những bài vở hoặc tin tức gởi đến Bổn-báo xin nhớ viết sạch sẽ, đừng viết tháo, nhứt là nhớ viết một mặt giấy.

MỸ-THÀNH
dit Trần-nguyên-Đạt
GRAVURE SUR MÉTAUX & MARBRE
83, Boulevard Charner 83 SAIGON

Chuyên môn khắc vô kim loại và đồ đồ mộ, đúc con dấu bằng đồng và cao-su.
Sửa đồng hồ và máy đánh chữ, đóng giày lâm nón theo kiểu 1930.
Giá rẻ đồ tốt.
Chủ-nhơn kính cáo

Hãy chú ý!

Bây giờ:

Cho không 10 bộ bài tứ sắc dấu hiệu « CON RỒNG » cho quí khách nào mua

Một thùng 12 chai rượu

Cốt nhát DELCROS

LÀ THỨ CỐT NHÁC :—
—: TỐT HƠN HẾT THẢY

HỎI TẠI HÃNG:

L'UCIA

8,4 đường Charner - SAIGON

THỂ THAO

ĐÁ-BANH

Một trận đấu cầu kịch liệt tại sân Tham-tướng Cầnthơ, ngày chúa nhựt 22 Juin 1930 tới đây

Nghe đâu ban trị-sự thể-thao Cầnthơ có gởi thơ lên mời hội Commerce Sport (một hội anh hùng trong Tổng Cuộc Annam) ngày 22 Juin 1930 tới đây xuống tại tỉnh mình, để cùng hội Cercle sportif Cantho tranh tài nhau đặng giúp một cuộc vui trong ngày chúa nhựt.

Như thế, anh em mộ thể-thao Cantho có nên bỏ qua cuộc đấu cầu kịch liệt nầy chăng?

Bá-Lạc

TƠ NÍT

Tổng-cuộc Hiệp-nhứt Annam Fédération Annamite des Sports Athlétiques (F.A.S.A)

Cuộc tranh vô-địch bên Malai (Malaisie) năm nay, Tổng-cuộc sắp lựa thêm hai chiến-tướng nữa.

Mới đây Tổng-cuộc mới đặng dây thép của *Le Poulain* vô-địch Cao-man đăng tên. Cẩng và Thoại đã đăng tên rồi nữa. Vậy thì cuộc thử tài lựa thêm hai chiến tướng đặng đi Singapore với Chim-Giao chắc kịch liệt lắm.

Ai có tài, nên gởi đăng tên gấp đi kẻo trễ. Bửa 22 Juin tới đây thì khóa sổ.

* * *

NÓI THÊM VỀ CUỘC THÍ-VÕ

Shmelling có chắc được chức vô-địch tướng quân chăng?

Hôm ngày 14 Juin, có điển-tín ở Berlin là kinh-đô nước Đức gởi lại nói rằng theo như tin tức ở New-York (Huê-kỳ) mới đánh qua thì người ta rất phản đối việc ban chức Vô-địch tướng quân cho Schmelling mà có lẽ rồi đây người ta lại hủy cuộc thi-võ ấy cũng không biết chừng.

Hiện bây giờ người ta còn bàn xét việc ấy kỹ lắm và đến bửa thứ ba 17 Juin mới tuyên-bố kết quả.

Trong lúc thi-võ có 8 người đem máy lại chụp hình để bán bóng. Mới đây người ta có đem ra hát thử thì thấy thiệt quả Sharkey đánh dưới sợi giây nịt xa quá.

CHO VAY THẾ RUỘNG BẢO-KÊ

AI MUỐN, XIN LẠI:

Agricultural Insurance Company of Matertonon New-York:

ĐẠI-LÝ

197 Boulevard Galliéni - SAIGON

LỜI RAO

Nay tôi đã sang tiệm **PHƯỚC-HẢI** *tại chợ châu thành Mytho, nợ nần chi của chủ cũ tôi chẳng biết đến, nên tôi để lời cáo báo nầy cho khỏi sự lôi thôi về sau.*

Nay lời

NGUYỄN-VĂN-SÔ.

CÓ NGƯỜI MUỐN MUA

Một cái máy đứng chạy máy xay lúa gạo (moteur vertical) chạy bằng dầu Mazout, chừng 20 tới 25 mã-lực. Máy móc cho thật tốt. Do nơi báo quán, 72 đường Lagrandière.

COI ĐÂY!

Một cái xe 5 chỗ ngồi sáu máy mà giá có MỘT ĐỒNG BẠC

Bỏ ra một đồng bạc mua một cái vé số của Hội Nam-kỳ Cứu tế Nạn dân thì có thể trúng đặng một cái xe hơi 5 chỗ ngồi, 6 máy thật tốt hiệu **COTTIN et DESGOUTES của hãng GARAGES D'ANNAM số 140-142 đường Osseloup-Laubat** *(sau vườn Bờ-rô) bán rẻ lại cho hội. Xe còn đầy hãng lúc nào muốn đến coi cũng đặng. Ai trúng trong hạng sáu tháng có hư, hãng sửa lại dùm.*

Đã vậy nhà **VIỆT-NAM BẢO HIỂM XE HƠI** *54-56 đường Pellerin Saigon lại còn lãnh bảo kê tai việc rủi ro trong hạng sáu tháng đó không ăn tiền.*

GIAĐỊNH

Xe hơi cán chết hai con bò

Tối hôm kia là thứ hai 16 Juin trong Giađịnh, có một cái xe ca-mi-ông cán chết hai con bò.

Hồi đó là 7 giờ tối, cái xe ca-mi-ông số C.6228 của sở Vô tuyến điện, người sớp phơ Annam cầm tay bánh, trên có vài người cu-li và một người Pháp. Xe ở Sài-gon chạy vừa về đến Tân-sơn-Nhứt, trước sở Vô-tuyến-điện, gặp hai cái xe ở trên chạy xuống chói đèn pha vào mắt người sớp phơ nên không thấy gì cả, bèn cho xe chạy xẹt vào đám bò đương đi ngang qua mương đàng cái. Xe cán chết hai con bò liền tức đó. Một người cu-li ngồi trên xe bị ngã thình lình nên bị gãy một chơn, còn hai người cu li nữa bị tức ngực.

San-đàm Giađịnh được tin có lên lấy ăng-kết, nay chưa rõ lôi phải về ai.

CHOLON

Đất bằng dậy sóng

Hồi 6 giờ tối thứ 7 ngày 14 Juin, ở Phú-lâm có xảy ra một chuyện ai nghe qua cũng nực cười. Ông hộ quận 14 Cholon chạy xuống bót Phú-lâm báo cho san-đàm hay rằng: Dân miệt trên tựu-hội nhau làm biểu tình thiệt đông. San-đàm được tin liền sai lính vác súng đi khắp cả mấy nẻo đường để ngừa phòng, còn ông cò thì lấy xe hơi đi cùng nơi nhưng mà nào có chuyện gì đâu. Không biết ông cò có phiền hà ông hộ chăng! chớ mấy cậu lính buồn lắm và mệt dử. Bửa ấy đàn bà họ thấy lính tuần phòng nghiêm nhặc thì lo xao rộn rịt, họ bồng con mang gói, dắc nhau đi kiếm chỗ trốn.

Dân-Kêu

Lời rao

Monsieur Đỗ-v-Điểm ở Sốctrăng muốn bán cho tôi hai chiếc tàu hiệu Vạn-hiệp và Nghĩa-hiệp.

Như ai có điều chi không vừa lòng thì gởi thơ lập tức cho tôi biết, bằng để quá mười lăm ngày kể từ ngày nay thì không đặng kêu nài trong sự bán tàu nầy

PHẠM-NGỌC-THỌ
à Châuphú (Châudốc)

GOCONG

Lính đánh người giữa chợ

Gần lâu nay cái nạn lính hiếp người ít có, thế mà có phải khi đầu bửa thứ sáu 13 Juin nữa chăng?

Ba 13 Juin hồi 6 giờ sớm mai có một cái xe ngựa của M. giáo Hoành mỗi bửa đưa sắp con của thầy đi trường học. Rồi bửa ấy không có thầy đi, là vì thầy mắc đi làm giám-khảo ở Mỹ-tho chưa về, nên trên xe chỉ có vợ thầy và sắp con của thầy mà thôi. Khi xe đi đến trước chợ thì ngừng cho vợ thầy xuống đi chơ, lúc ấy có một tên lính lạ hỏi chi với tên đánh xe, mà không hiểu tên đánh xe có cãi cọ chi không không biết, hay là vì để xe sái phép chỉ đó, mà tên lính đánh tên đánh xe, nào thoi, nào đạp, tưng bừng giữa chợ. Đánh mà lại còn dẫn xe về bót kiểm-ứa.

Thiếm giáo thấy vậy cũng nóng lòng, qua bót thưa việc ấy với Cò, thì Cò cũng mở lòng nhơn chỉ một cách giản tiện hết sức cho thiếm giáo, là biểu thiếm đặt tên đánh xe đi nằm nhà thương và lấy giấy thầy thuốc rồi lên Tòa kiện tên lính.

(Tại Mỹ-tho, chớ không phải Tòa tạp-tụng Gocong đâu, độc-giả chớ lầm).

Cách phân xử như vậy cũng nghe lắm chớ! Sông tôi nghĩ nếu mà M. giáo Hoành là người có tiền làm được việc ấy để bình vực dân ở cho đến cùng thì chẳng nói làm chi, ước như từ đây về sau có một người nào nghèo nàn quê mùa mà gặp cảnh như vậy nữa, thì tiền đâu mà xin giấy thầy thuốc, tiền đâu mà vào đơn kiện, nếu như Cò không quyền xử lính thì có phải là nguy hiểm cho dân nghèo chăng?

Nếu có có lòng binh lính như thế còn quan chủ tỉnh nữa chi, chẳng ngài cũng rỡ thấu lòng dân Gò-công ưa chuộng chữ nghĩa thài-bình, khỏi nhọc công ngài trông non nhớ mấy tỉnh trên, thì có lẽ ngài không bao giờ chịu để cho kẻ ăt lương, thừa nước đục thả câu như vậy!!!

Di-Hòa

SAIGON - MODE

là tiệm may **Công-Tính-Thành** trước, nay đã chỉnh đốn lại chẳng khác gì Tây. Giá cả rất rẻ. Xin quí khách chiếu cố.

SAIGON MODE
80, Bd Bonnard - SAIGON

Ngày 15 Juin ở Lục-tỉnh

Hôm đầu tháng chúng tôi có đăng cái tin có truyền đơn rải khắp nơi ở Nam-Kỳ, của một đảng cách mạng khuyên nhơn dân đến ngày 15 Juin thì nổi loạn.

Ngày 15 Juin nay đã qua rồi. Ở Saigon đây thì được yên tịnh không có xảy ra việc gì lạ, nhưng ở Lục-tỉnh hạt nào cũng có rải truyền đơn mà nhứt là hạt Vĩnh-long, từ tỉnh thành cho đến thôn quê, đi đâu cũng thấy có truyền đơn và dư luận công chúng ở hạt ấy rất là náo nhiệt.

Trong truyền đơn ấy có nói nhiều chuyện, nhưng chúng tôi rất tiếc chỉ được chép câu nầy: « Người ta nói với đồng bào rằng đến ngày 15 Juin là ngày nay nổi loạn, đến ấy là sai. Đồng bào chớ nên tin những truyền đơn ấy, đó là họ phỉnh, họ làm vậy để cho đồng bào nản chí.

Trọn hai ngày 15 và 16 Juin ở Vĩnh-long có nhiều người bị bắt, còn các hạt khác cũng có người bị bắt nhưng ít.

THUDAUMOT

Hai đứa ăn trộm 14 tuổi bị bắt

Vừa rồi lính tuần cảnh Thudau-mot có bắt được hai đứa ăn trộm tên Nyan và Cang đứa nào cũng trạc lối 14 hay 15 tuổi mà thôi.

Nguyên khi hai đứa ăn trộm ấy đương lui cui phá cái tủ kiến của Mai-v-Seo bán hàng ngoài chợ Thudaumot để cắp đồ, rủi đâu lúc đó có một người lính tuần thình lình bước đến trông thấy liền nắm được quả tan.

Hai cậu liền bị giẫn về bót, nay đã giải lên Tòa.

Còn nhỏ mà đã vậy, lớn lên mới bực nào nữa.

Chắc hai cậu đi Ông-Yệm ở đỡ vài năm.

Việt - Nam Tạo-Tác Công-Ty

Société Annamite de Constructions

Công-ty nặc danh hữu hạng số vốn 100.000$

LỜI BỐ CÁO

Bàn trị-sự sáng lập Công-ty Tạo-tác xin mời liệt-vị, đã xin hùn mà chưa đăng tiền, đến nơi Việt-Nam Ngân-hàng số 54 đường Pellerin Saigon, trước ngày 20 Juin 1930, đặng đóng số tiền đã chịu hùn cho khỏi bề trễ cuộc trù lập Công-ty nầy.

Mỗi cổ phần số vốn định 500$ mà đóng liền có 250$ mà thôi.

Qui vị còn muốn xin hùn, do nơi ông Nguyễn-văn-Sâm 72 đường Lagrandière Saigon.

Cảm tạ lương-y

Nguyên vợ tôi đau trí lâu trên mười mấy năm nay, mỗi lần đi sông ra máu và mủ, bịnh càng ngày càng xanh.

Trên mấy năm trường thuốc uống và xứt đủ thứ mà không thấy hiệu nghiệm. Thời may người ta điểm chỉ ông: Diệp-nhuệ Hùng ở đường Marins số 134, Cholon, trị bịnh ấy rất tài, tôi lập tức đem vợ tôi lên cầu cứu thiệt y như vậy, ông xứt thuốc không đầy nửa tháng thì bịnh lành như xưa.

Nay tôi chẳng biết chi đền ơn ông cho xứng đáng nên có mấy lời thành thật trên bao nầy gọi là ơn đền nghĩa đáp.

Như ai có bịnh như vợ tôi đây thì mau đến ông cầu cứu thì khỏi lo tiền hết tật còn.

Lâm-xuyên
Chef Compradore Banque Indochine

Hãy coi chừng dân Cọng-sản !!!

Muốn lánh cho khỏi mối hại nầy thì nên lại nhà hàng của Annam ta mới lập ra hiệu **« AU DRAGON »**.

Món ăn vật uống chẳng những là ngon mà thôi, lại cách dọn dẹp sắp đặt trong nhà hàng coi qua đúng đắng vô cùng thiệt là khéo đẹp.

Sớm mai lót lòng, trưa và chiều uống rượu apéritif; tối lại có đồ ăn đêm như là cháo bào ngư, vân vân...

Đã không mắc mà lại ngồi tại nhà hàng đó coi rất sang trọng vô cùng.

Đó là người Annam ta lập ra đặng ra tài đối thủ với cuộc thương mãi ngoại bang. Vậy xin đồng bào chiếu cố.

AU DRAGON

Bar - Salon de Thé - Consommations de 1er choix
Petits déjeuners - Soupers fins
SAIGON - Téléphone N° 783
ANGLE DES RUES SABOURAIN ET FILIPPINI

HÃNG SỬA XE HƠI
GARAGE INDUSTRIEL

Chủ-nhơn thế-nghiệp:
GEIROSA & DISMAE
188, Boulevard Kitchener, SAIGON

GIÁ TIỀN PHẢI CHẲNG
ĐÃI QUÝ KHÁCH CHÂU ĐÁO

Dầu xăng **SHELL** hiệu nhất hạng

Sửa mới cho mướn xe hơi lớn nhỏ đủ kiểu, có giấy chứng nhận lấy bằng. Sơn xe đẹp mắt

Ai chụp hình cũng đặng

Người Âu-châu phát minh máy chụp hình, đã lâu rồi, nhưng mà ai muốn tập chơi hình đều phải lắm công phu rèn tập, lại tốn kém đến vô cùng bạc mới là chụp đặng chút ít. Vì vậy ai muốn chơi chụp hình mà phải nào chỉ ngã lòng. Lẽ hiển chẳng muốn cho những người ấy thất vọng, và ai muốn chụp hình là chụp được ngay. May thay trời chẳng phụ lòng hiếu-hiếu, mới gặp được một nhà chuyên môn Đức về máy chụp hình, mới phát minh ra một thứ máy chụp hình rất tiện lợi mà lại rẻ tiền, hễ ai có [illegible] người nào biết chụp cũng không biết, hễ chỉ xem một lần, thì [illegible] phải chụp hình được tốt ngay, muốn làm hư cũng không đặng.

Máy chụp hình là món đồ để chơi rất có ích mà ngày nay Bổn-hiệu lại có thứ máy rất phương tiện và rẻ tiền, trường ai ai cũng nên sắm một cái để chơi vậy. Máy chụp hình nầy hiệu KOX CAMERA giá bán từ 7$ 9$ 12$ và 14$50. Máy nầy tuy rẻ song cũng tốt bằng các thứ máy giá đáng 50$ 70$ mà lại tiện hơn máy mắc tiền nhiều lắm.

Ai muốn mua thì viết thơ ngay cho tiệm hình KHÁNH-KỲ N° 54 Boulevard Bonnard Saigon là đặng ngay. Trước khi mua, ai muốn chụp thử đồ coi, không phải trả tiền.

Lại có sách chỉ cách thức chụp hình rành rẽ bằng chữ quốc-ngữ.

Mấy bộ dĩa nên có ở nhà:

Lưu Bình-Kiều	(Vân-lai-lân)	Lễ-Huê về Hàng-giang	(T.T.)
Phấn-trang lâu	id.	Mai-lương-Ngọc	(P.T.)
Đỗ-Lư tự tử	id.	Ơn nghĩa lưỡng toàn	id.
Nữ-trung-vương	id.	Mạnh-lệ-Quân thoát hài	id.
Mạnh-lệ-Quân	(Tân-Tỉnh)	Tụng kinh cầu an	

Hay coi mục-lục của bổn-hiệu thì còn thấy nhiều thứ hay nữa

Đại-lý: INDOCHINE FILMS & CINÉMA
106, Boulevard Charner — SAIGON

CHIM SPORT
16, rue Sabourain, SAIGON
VO-VAN-BAN, Directeur
OUVERTURE LE 15 JUIN 1930

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie *NGUYỄN-VĂN-TRI* ở Mỹtho chế ra, đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có *CULA* thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

HỘT XOÀN

Mới lại trên 20.000 $ 00. Dủ thứ nước, lớn có nhỏ có Giá rẻ — vô ra thong thả — tiếp rước tử tế.

Bijouterie Parisienne
J. GHUNTOLI

Muốn bán gấp
NÊN BÁN RẺ

Một cái xe hơi torpédo **HOTCHKISS số C 8877** *bây chỗ ngồi máy tốt, đủ đồ phụ-tùng. Ai muốn mua xin lập tức do nơi nhà số 329 đường Frère-Louis Saigon mà thương nghị.*

XIN CÁC NGÀI ĐIỀN CHỦ LƯU Ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương-Lữ Quán của ông Dương-quang-Thinh ở Rạchgiá tại mé biển thiệt tốt, mát mẻ, lại có lành việc đất ruộng kiện thưa, và lại cho vay lớn của hàng thế đất ruộng xin các ngài đến tại đây thương nghị.

Làm ruộng
Cách dùng phân tro tây hiệu CON CÁ

Mỗi mẫu bỏ mười bao phân 50 kilos.

Trộn phân với trấu vớt đặng dễ rải vì phân nhiều lắm sợ gió bay đi chỗ khác.

Rai phân sau khi cấy, rải phân rồi bừa lại cho đều rồi mới cấy lúa.

Nên dùng phân thứ KA mà làm mạ, mỗi công bỏ một bao phân, trộn với trấu như nói trên đây, cấy rồi rải phân xuống, bừa trục cho kỹ rồi mới rải giống. Chừng ít bữa thì mạ lên tươi tốt.

TRƯƠNG-VĂN-CẢM
Đại-lý Hãng Tân-Công-Ty Phân, tro tây, Bắc-kỳ hiệu CON CÁ
40, Quai de Cambodge, CHOLON

THUỐC HO
Nhân con thỏ
là thứ thuốc tốt chế tạo tại bên Tàu mà năm xưa nhiều người đồng thấy hay đã phải đề nhựt-trình khen tặng.

Quí-khách muốn biết thiệp hư xin mua đồng thử một lần sẽ rõ.

Ai ở xa xin biên thơ và mandat cho ông Huỳnh-Can chủ tiệm.

VĨNH-AN-ĐƯỜNG
189 Bd Galliéni
SAIGON

GARAGE
Nguyễn-văn Phát
N° 1, rue Verdun-Saigon-Tél. n° 763

Hãng sửa xe hơi mới lập, có hàng đèn, đóng thùng xe, sơn xe, có lành tiện đồ phụ tùng xe hơi, máy xay lúa, máy cày, có vấn dynamo và magnéto.

Công việc làm rất kỹ lưỡng.
N. V. PHÁT dit BẢY.

PENSIONNAT
HUỲNH-KHƯƠNG-NINH

Kính cùng Quí Ông, Quí Bà hay
Những trò đã bỏ trường về nhà từ bữa thứ sáu 30 Mai 1930, mà bữa nay (4 Juin 1930) chưa tựu lại thì kể cùng như mấy trò làm grève.

Bổn trường nhứt định không cho mấy trò đó vô trường.

Nay kính
Huỳnh-Khương-Ninh

Dạy chụp hình

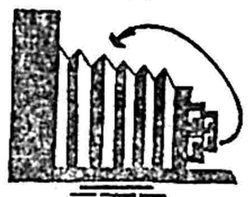

Xin giới-thiệu cùng qui ông.
Muốn biết chụp hình.
Biết chụp mà không biết rửa.
Biết nghề hình chưa giỏi.
Nên coi cuốn sách dạy chụp hình của M. Vũ-hữu-Côn đã nghiên cứu trong 15 năm, cách chỉ dẫn thiệt mau biết. Mỗi cuốn giá 0 $ 80.
Xuất bản ngày 5 Juillet 1930
Tại nhà in **TRẦN-TRỌNG-CẢNH**
192, rue d'Espagne - Saigon
Téléphone 532
Có chưng bán một cặp ngà voi thiệt lớn

QUẢNG-CHÂU
đẹp, Quai de Choquan CHOLON
(ngang gare Jaccaréo)
Chụp hình rất khéo, ít nơi sánh

AUTO ÉCOLE
Dạy nghề sớp-phơ

Trường tôi mở đặng ba năm rồi, và có mướn thầy ở Bỏ-nghệ ra có nhiều giấy tờ của quan to cho và quan Toàn-quyền Đông-dương ân tứ cho médaille của Hoàng-đế Annam và médaille của Hoàng-đế Cao-mên, dạy đã mau thành nghề rất giỏi và biết lẽ luật đi đường, có thầy Langsa dạy luật và dạy thêm máy về xe hơi. Thi một lần chắc đậu.

Trường tôi bảo lãnh thi bằng cấp xe hơi và dạy cầm tay bánh xe rất mau, giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn chỗ ngủ rất tiện, có cho mướn xe thi và chỉ đường đi xa, trường tôi có cô Nguyễn-thị-Hường có bằng cấp dề dạy đàn bà cầm tay bánh xe và thi, trước giúp việc nhà sau cho hiệp thì buổi văn minh, xin đồng ban chiếu cố.

CHU-VĂN-HAI
N° 45, Colonel Grimaud
Trước chợ mới Saigon,
sau garo Cuniac.

GRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP ĐỊA ỐC NGÂN HÀNG
Hiệu danh Công-ty vốn hàn 110.000 quan

CHI CUỘC Ở NAM-KỲ
SAIGON : 32 Boulevard de la Somme
CANTHO : Bến Delanoue & Saintenoy
Các Chi-cuộc khác : NAM-VIAN, HANOI, HAIPHONG, BANGKOK

CHO VAY THẾ CHƯN, KỲ HẠN LÂU NĂM

Thế chưn đất nhà châu-thành, góp mỗi tháng mỗi ba tháng, mỗi sáu tháng, hoặc mỗi năm. Tiền lời : 12 %.

Thế chưn đất ruộng : mỗi năm lúc mùa màng làm xong đồng xuất lấy. Tiền lời : 10 % — Và theo cuộc thêm 2 % tiền bảo hiểm bắt buộc.

CHO VAY ĐẶNG CẤT NHÀ PHỐ

Quí vị muốn bắt hàng đầu chi xin viết thơ cho chi cuộc nào gần quí vị gởi hỏi Chiếu cũng được.

Cuộc tranh luận về việc Đông-pháp ở Hạ-nghị-viện Pháp

Về cuộc tranh luận việc Đông-Pháp ở Hạ-nghị-viện thì bổn-báo đã có lần lược đăng tin cho chư độc-giả hay cách cử chỉ và lời nói của mỗi ông Nghị-viên ở mấy số báo trước rồi.

Hôm nay lại được tin thêm rằng ngoài ông Moutet là Nghị-viên cộng-sản rà thì có ông Berthon, cũng Nghị-viên cộng-sản ở hạ nghị-viện dự vào tranh cãi nữa. Ông Berthon hết sức phản-kháng nhiều việc của chánh-phủ. . . . . .

. . . . . Ông Tardieu Thủ-tướng tòa Nội-các có ý bất bình ông Berthon nên cái răng những việc ghê-gớm đã xảy ra bên Đông-Pháp nầy đều là do nơi các bạn của ông Berthon, tức là đảng cộng-sản tổ-chức ra hết thảy.

Toà kiểm duyệt bỏ

Về phần ông Pietri là Thượng-thơ bộ thuộc-địa, ông đứng lên chỉ rõ vì sao mà có xảy ra những việc binh-biến và theo ý ông thì không nên nói thêm bớt chi về việc hệ trọng ấy, nhưng cũng chớ rên làm ngơ mà không biết đến. Có một điều nên để ý đến là chớ nên cho sự trừng-trị binh lính và sự lên án sửa phạt bọn bạo động là một điều gắt-gao thái quá.

Ông lại nói thêm rằng nguyên nhơn các cuộc biến động ở Đông-Pháp hồi nầy là do cái cách tuyên truyền của đảng cộng-sản, còn hội đồng để hình thì từ ba chục năm nay không có ông Toàn-quyền nào nghĩ bỏ hết thảy như bây giờ đây thì hội-đồng ấy đã ứng dụng rồi.

Ông kết luận rằng đối với những kẻ bạo động thì Chánh phủ rất nghiêm khắc và sẽ bền chí luôn mà đối phó lại.

Ông đem hết những chuyện kín ra mà nói về cách tổ chức của đảng cộng sản ở Đông-Pháp và ông cho rằng về cách tuyên truyền chủ nghĩa cộng sản thì có những yếu nhơn trong độ tam quốc tổ bên Nga dự vào, tức như cái việc biến động ở Yên báy đó chỉ rõ cho ta thấy cái ngày thất bại của hội độ tam quốc tổ ấy. Cùng một ngày nổi loạn ở Yên-bái đó, bên các thuộc địa Hòa-Lan và Hồng-Mao đều cũng có xảy ra những vụ rối loạn y như ở Yên-bái. Ông nói đừng có đổ cho bọn tuyên truyền ở Moscou cứ gạt gẫm người bổn xứ hoài. Ông chỉ rõ ra rằng việc công tác của Chánh-phủ Pháp đã làm ở thuộc địa thì các ngày càng tấn tới, còn dân lao động thì được Chánh-phủ cho chỡ chi.

Ông Pietri nói nhiều quá, nào là Chánh-phủ không khi nào trễ nải, yếu ớt, đối với những việc biến-động ở Nam Mục-kỳ, nào là Chánh-phủ hết lòng bài trừ những kẻ nghịch tức là bọn cộng-sản ra ngoài, nào là không có một tay bạo-động nào lọt lưới Chánh-phủ mà được thoát khỏi hình phạt, sau rốt ông Pietri lấy lẽ vững bụng mà nói rằng địa-vị của người Pháp ở Đông-Pháp không phải là mới tạo lập, cái chủ quyền của nước Pháp bao ở cũng vẫn còn nguyên không ai dám đá động đến.

Dầu là tin bên Pháp đánh lại, chúng tôi không có lời bình phẩm trong đó.

Bình cáo độc-giả

Nam-kỳ Thể-Tháo số 7, ra trễ một chút, vì chúng tôi lo chấn chỉnh tòa soạn lại.

Vậy xin có vài hàng mách cùng anh em hâo cuộc biết và nhờ anh em niệm tình thứ lỗi cho.

Nam-kỳ Thể-Tháo
cẩn kính

Cảm tạ

Cùng tôi hết lòng cảm tạ quí ông, quí bà, cùng thân bằng cố hữu đã hằng điếu, chia buồn, và dưa đám táng, trong lúc chồng và cha chúng tôi là M. Đoàn-minh-Triết từ trần.

Ông khi tang gia bối rối về hiếu sự, ở việc gì sơ sót xin quí ông, quí bà, cùng thân bằng cố hữu niệm tình tha thứ, chúng tôi rất đội ơn.

Kính vô Đoàn-minh-Triết
Đoàn-minh-Thiện
Đoàn-minh-Khánh
Đoàn-minh-Trường
Đoàn-hữu-Phước
và tang quyến đồng cảm tạ.

CHUYỆN VUI

Hễ uống rượu thì ở tù!

Ở nước Huê-kỳ mấy năm nay tuy đã thi hành luật cấm rượu nghiêm nhặt lắm, song người ta vì lợi lớn, mà lén bán rượu cho dân uống hoài, không thể nào dẹp cho sạch được.

Mới rồi hội « *Cự rượu* » nghĩa là hội phản đối việc uống rượu dưng chánh-phủ một cái ý-kiến rất hay song trông chánh-phủ cũng khó mà thiệt hành, và nếu chánh phủ thiệt hành lại chết các ông « *hủ chìm* » hết thảy !

Số là hội « *Cự rượu* » mới cử một bản phái-viên, toàn là chị em phụ-nữ, đến yêu cầu các ông Nhơn-dân đại-biểu, thuộc-ban hình-pháp, từ rày trở đi, xin chánh-phủ mỗi khi bắt được kẻ bán rượu lậu, chẳng những bỏ tù một kẻ ấy, mà phải bắt bỏ tù luôn đến cả người mua rượu lậu nữa.

Người có cái ý-kiến hay ấy chính là bà Henry Peabody, Hội-trưởng hội Quốc-tế Phụ-nữ ở Huê-kỳ.

Khi bà tỏ cái ý-kiến ấy ra chẳng những là được hơn 12 triệu chị em phụ-nữ Huê-kỳ hoan-nghinh mà cho đến bà Edison, phu-nhơn của ông Edison là nhà phát-minh nhiều máy móc lạ, bà Henry Ford, hoàng-hậu của ông vua xe-hơi, cũng tán-thành vào cái ý kiến ấy nữa.

Tuy vậy phương không chắc Chánh phủ sẽ nghe lời các bà mà thiệt hành ý-kiến bà Henry Peabody đâu.

Bắt người bán rượu lậu bỏ tù chẳng bao nhiêu người, chớ bắt tới kẻ xách ve đi mua rượu, hoặc bưng ly mà uống tại quán thì có đến số muôn, số triệu, khám đường ngục thất ở đâu mà chứa anh em trong hội « *Ve chai* » cho hết ! Không lẽ bây giờ chánh-phủ lại xuất tiền ra mà cất thêm một ba muôn khám-đường để chứa các bợm rượu !

Vì thế, cái ý-kiến bà Henry Peabody thật là hay mà cũng là vô dụng !

CÁC QUÍ HỮU Y

Quí-hữu hãy đọc Đuốc Nhà Nam và cổ động các quí hữu của quí hữu cùng đọc, rồi những quí hữu của quí hữu sẽ thành ra quí hữu của Đuốc Nhà Nam !

PHƯỚC-KIẾN HẠ-MÔN
Trấn Dường Di Đường
Sâm Nhung Điều Kinh Chỉ Bạch Đái Hoàn
Nhãn hiệu « SONG PHỤNG »
Thuốc thánh trị bịnh đường kinh và chứng bạch đái lâu ngày

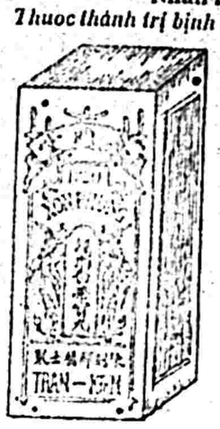

Thuốc nầy chủ trị những chứng bịnh đờn bà bởi tử-cung hư, làm bịnh đau máu và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết, đến nỗi nước da vàng ủa, mình vóc ốm gầy như muốn thành lao; nếu uống thuốc nầy cho thường, chẳng bao lâu sẽ thấy nó có công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ăn ngon ngủ, mà những tật bịnh tự nhiên phải hết, ấy là một phương thuốc vương-đạo, trừ tật mà bồi bổ căn bổn, cho nên trừ hết bịnh, thật nó có tài liệu kinh chuẩng tử, trừ chứng đau máu và bịnh bạch đái linh nghiệm như thần.

Tánh thuốc nầy rất hợp với khí hậu các xứ nóng, đã ngoài 30 năm nổi danh tiếng tại quần đảo Nam-dương (thuộc địa Hồng-mao và Hà-lan), những tiệm thuốc ở các nơi ấy có lãnh bán cả, đều cho là thuốc thánh của đờn bà vậy.

Mỗi ve giá là : **1 $ 50**

Y-học-sĩ TRẦN-KIỂM giám chế
Tiệm tại đường Paris số 28 — CHOLON

Lời cảm tạ

Nguyên tôi hồi 10 tuổi, mình có gầy ốm yếu, vẫn mắc bịnh đau đường kinh tới kỳ ra ít lắm, mà không phải kinh bế, khi có khi không, hoặc có một ngày nửa ngày không chứng sanh chứng hư hen, suyễn nghịch nhứt đầu xây xẩm khác nước, muốn ọa, nhựu, bụng đói ăn chang đặng bề ăn vô thì đầy trệ đại-tiện, tay chơn yếu đuối, đi đứng khó lòng, ấy trong 10 năm trời nay hễ cứ tới kinh kỳ thì có những chứng bịnh ấy, mà đã trị 3 năm trời rồi cũng chẳng có chút chi là bớt, càng uống thuốc càng thấy nặng thêm thật là khó chang biết nói sao cho xiết. Thời may nhờ ông y-sanh Trần-Kim chủ nhà thuốc « DƯỠNG-DI-ĐƯỜNG » số 28 rue Paris, Cholon, coi mạch mà đoán chắc rằng là bịnh khí huyết đều hư, nên coi mạch rồi mới trao cho tôi thứ thuốc « Sâm nhung điều kinh chỉ đái hoàn, nhãn song phụng » mà tôi đem về nống nội trong ảo ngày thấy thần hiệu, kinh kỳ lại tốt, nên đề mấy lời vào qui báo mà cám ơn ông thật rất giỏi.

Madame KHUN-SENG-CHEONG
Bizerie Cheong-Seng, quai des Jonques
N° 289, Cholon

Bán đủ thuốc gia truyền
Trừ bịnh ghiền á-phiện

Mấy phương thuốc sau đây rất quí bao trong đời, ông nhà Y-học có danh ở Bắc-kỳ, chánh gốc mấy đời lưu truyền, trị bịnh trăm người không sai một. Cho nên mỗi tháng tiếp được mấy trăm thơ các tỉnh gởi đến công nhận là TIÊN-DƯỢC, *và không còn ai chẳng ngợi danh. Có bịnh trước hết xin dùng thuốc nhẹ, tôi khiến bịnh mới tiêu của.*

Mỗi thứ làm ra hoàn, vô ve rất kỹ, uống dễ mà khỏi sự kiêng, không hại đường sanh đẹc, các thứ có toa riêng, chỉ cách uống rành rẽ.

1- THUỐC BỔ Á-PHIỆN *đại tài không hề phá nhứt nào, ăn ngon, ngủ khoẻ, đại-tiện mỗi ngày, làm việc nhiều không hề mỏi mệt, ai đã xài được. Cứ tính hài mỗi ngày 1 $ 00 thì tốn 6 ve đã bổ, 1 ve 70 hoàn giá 1 $ 00.*

2- THUỐC ĐIỀU-KINH BẠCH-ĐÁI *thật hay, trong 5 ngày dứt bịnh, cải đường kinh nguyệt đúng kỳ, lợi đường sanh đẹc, mặt mày xinh đẹp lạ thường, nặng 3-4 ve dứt tuyệt, 1 ve giá 1 $ 20.*

3- THUỐC ĐAU LẬU, *Lậu mu, lậu kê, lậu huyết, lâu năm thành cố, nặng nống 12 ve nhẹ 6 ve dứt tuyệt, mỗi ngày uống 1 ve, 1 ve giá 0 $ 70.*

4- THUỐC DƯƠNG-MAI TIÊM-LA *lâu ngày nhập cốt, lở hay phá khắp mỗi cả thân mình, nặng 6-7 ve hết bịnh, mỗi ngày uống 1 ve, 1 ve giá 0 $ 75.*

5- THUỐC TRỪ-CĂNG *Tiêm-la và Dương-Mai, uống 2 ve, 1 ve giá 0 $ 75.*

6- THUỐC BỘT *trị tiêm-la và các thứ ghẻ, lát, trong 24 giờ lành, 1 ve giá 0 $ 80.*

7- THUỐC TỀ BỔ *cho người già cả, đau mới mạnh, làm việc nhiều lao lốn, đau bịnh hoa-liễu khi huyết hèm, uống trong 1 toàn thì trăng kiện như xưa, 1 tá uống một tháng giá 15 $ 00, nửa tá 8 $ 50.*

THUỐC HO-LAO 0 $ 50, THUỐC SIỄN 0 $ 70, THUỐC HỒI RÁCH 0 $ 50, *mỗi thứ dùng 2-3 ve hết bịnh.*

Qui ông mua thuốc, xin viết thơ nói rõ căn bịnh tôi gởi thuốc đến tận nơi theo cách « Lãnh hóa giao ngân ».

Thơ và mandat đề như vầy :
M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN
197, Bd Albert 1er — SAIGON

Garage
Đào-Ngọc-Giục
166 rue de Lourain — Saigon

Chuyên nghề đóng xe — sửa xe, sơn xe và may mui nệm hết thảy các thứ xe. Thợ đông rành nghề ; làm rất kỹ lưỡng và lanh lẹ hơn các nơi nhiều. Xin đồng bào chiếu cố, chúng tôi xe làm được vừa lòng quí ngài luôn.

Đả rẻ mà lại tốt
Chẳng kém gì Tây

Bổn tiệm chuyên nghề đóng giày sây, giày Annam giày thêu cườm đủ kiểu, đa đủ màu, bổn tiệm đặt được nhiều thứ da ở Pháp và ở Huê-Kỳ lại, bổn tiệm làm rất thạo nghề, có học nghề và làm nhiều xưởng đóng giày lớn tại nước Pháp, có nhiều giấy chứng chỉ ban khen và bổn tiệm lựa toàn thợ giỏi, làm rất kỹ càng, buôn bán thật thà xin quí đồng bào dùng thử thì biết.

Hưng-Long
122, rue d'Espagne, Saigon
(sau Chợ-mới đi lên)

Hình chụp ở
QUẢNG-CHÂU
đẹp, phải chăng nhận là tốt
Chụp hình ban ngày và đêm
Có đèn lampe à vapeur de mercure để chụp, hình coi rất tốt

Cảm tình ! ! Đáp nghĩa ! !

Nhờ ơn qui đồng bào hạ cố đến chúng tôi, vừa giúp vừa làm nghĩa nên tiệc « *Đức-Thành-Hưng* » đã 15 năm nay được bền vững. Chúng tôi lấy làm cảm cảm, chẳng biết lấy chi đền đáp, nên mới mượn tờ báo để tỏ lòng chẳng quên ơn qui-vị đã tưởng tình đến chúng tôi.

Muốn đền đáp nghĩa cao sâu ấy nên chúng tôi hết lòng lo tạo thành một cái Restaurant « Đức-Thành-Hưng » ngang gare Giadinh hồi năm 1927 đến nay, và mới gian phòng ngủ « Đức-Thành-Hưng » khách-sạn tại cầu Ban-Kỳ cách chân thành 2 ngàn thước noi theo con đường đi Thủ-đức. Phòng rất nên tinh khiết, rộng rãi và mát mẻ, lại có sẵn boy mau mắn và tin cậy cho qui-khách sai khiến và cũng có chỗ rộng rãi cho qui khách dùng tiệc, rượu, trà, hoặc là nhóm hội mà thiết đãi. Thật là một chỗ rất xứng đáng tiếp đãi qui khách.

Muốn cho vừa lòng qui-khách một ngày một thêm nữa nên chúng tôi có mở thêm một tiệm Café « Đức-Thành-Hưng » 223 rue d'Espagne ngang Modern Cinéma là nơi qui khách dùng điểm tâm, hoặc dùng bữa trưa, tối cũng những món đẹp đẽ qui khách đều có sẵn.

Tóm lại, như qui-vị nào muốn đặt tiệc, cơm annam, hoặc là cơm tây cùng các thứ bánh trong tiệc thì xin đến chúng tôi mà thương nghị.

Đức-Thành-Hưng, *kính đốn*
139-141 Rue Albert 1er, Dakao

Thuốc gia truyền

Bổn-đường chuyên trị bạch đái điều kinh dưỡng thai bảo sản, thải tinh trị tiêm-la, giang-mai, sang độc phủ minh và các bịnh lâu đâu mới nặng nhẹ thế nào có đủ phương trị theo mặt bịnh mạnh liệt ngày sau sanh con, đứa nhỏ khỏi chịu độc của cha mẹ. Những thuốc đáng và trị các bịnh ngoài da có nhiều phương hay lạ lắm, thuốc xổ đại tài, bất kỳ người lớn con nít đau bịnh gì cũng đủ đủ phương thuốc toàn là đồ gia truyền trị mạnh dốt hay lắm, độ nhứt trị con nít ọc, la ban, trái tại nhà thuốc sống Thầy lại tài, vì muốn xem tờ nói việc thuốc rành rẽ hoặc hỏi đều chi nhờ đề có trả lời, thơ mua thuốc nói chứng thiệt kỹ đề ngày cho :

NGUYỄN-VĂN-TÔN
Chủ nhà thuốc gia truyền
Hiệu SANH-SANH nhà CHIM ÉN
Tại CAINHUM (Cochinchine)

Ai muốn lãnh làm đại-lý nơi chợ thương nghị, sẽ có điều lệ rõ ràng lẽ thuốc mới đến cho.

LỜI RAO
XIN BẮT QUÂN GIAN

Kính cáo cùng chư quân ở Lục-tỉnh, nhứt là hạt Sadec, có tên Nguyễn-văn-Ý, 52 tuổi, gốc ở làng Tân-qui-Tây (Sadec) có đem ghe đến xin cho chở hàng đi Lục-Tỉnh.

Bởi vậy hôm ngày 5 Mai tôi có giao cho nó chở hàng đi Ton-Hon gần miền Tịnh-Biên.

Đi dọc đường, nó ăn cắp bắt của tôi, rồi bỏ ghe mà trốn từ đó đến nay. — Tôi có vào đơn thưa tên ấy nơi phòng quan Biện-Lý Saigon ngày 23 Mai 1930.

Vậy xin chư-quân ai bắt đặng nó đem đến tôi, hoặc là giao cho làng, tổng, cùng là sở sân-đăm, thì tôi chịu thưởng một trăm đồng bạc. Một đi nói ra chẳng dám sai chạy.

Tôi xin in hình tên Nguyễn-văn-Ý vào đây đặng chư-quân đề nhìn mà bắt nó.

Saigon le 28 Mai 1930

Signé : ONG-TICH
Entrepreneur de transports
demeurant N° 88 Bd. Charner
(rue kế đường Kinh-Lấp — SAIGON)

BÍ-MẬT TIỂU-THUYẾT N° 10

DÒ LẦN TRONG BÓNG TỐI

Tác-giả: Bửu-Cảnh

Ngọc mỹ-nhơn trước mắt

(*Tiếp theo*)

Thiện nam tín nữ đi lễ Phật phải đổi sang tiền kẽm hay là tiền trinh (tiền đồng), cứ su nhỏ thì năm đồng tiền kẽm hay là hai đồng tiền trinh, đổi đến vài đồng bạc, rồi cho mỗi người ăn mày một đồng, từ Bến-đục vô tới Bến-suối một đồng bạc bố thí thì chắc là không đủ. Tôi là đứa mới vừa nhờ trời phật nhỏ phước, mắt mù sáng lại, dầu bố thí cho kẻ nghèo đói mấy đồng cũng không ngại, ngặt vì đổi nhiều tiền kẽm tiền đồng xách theo rất nặng, bởi vậy chưa tới Bến-suối mà tôi đã hết tiền lẻ rồi, mấy người xin sau, tôi phải biểu họ chịu khó theo tôi đến Bến-suối tôi đổi thêm một đồng bạc nữa, rồi tôi phân phát cho họ, mỗi người hai su. Họ lấy làm bằng lòng.

Đến Bến-suối, tên thủy thủ theo hầu biểu tôi vô quán uống cà-phê và ăn lót lòng, đặng vô tới chùa ngoài khỏi đói quá. Ăn uống xong tôi mới kiếm đò mà đi vô chùa.

Hết thảy đò tại đó đều không có mui, giống hình xuồng nhỏ mà dài, giá tiền qua giang từ Bến-suối tới Thiên trù mỗi người 5 su, mà phải đủ 25 người họ mới chịu đi một chuyến. Đò nhỏ mà ngồi đông, thành ra mặt nước cách bo đò có vài phân mà thôi, thiệt thấy ghê quá. Họ nói không hề chi mà sợ bởi vì sông cạn, vì dầu có chìm cũng không đời nào chết. Dầu nói chắc thế nào tôi cũng không dám tin, tôi cũng còn sợ chìm đò thì trút hết quần áo và không có quần áo khác thay liền, tôi mới mướn riêng một chiếc đò, ngồi có 2 người mà trả đủ một chuyến đò, nghĩa là anh chèo đò cũng thâu đủ số tiền như chở 25 người vậy.

Đường đi từ Bến-suối vô Thiên trù là một cái khe, thường khô ráo, đến mùa nước ít là đầu năm thì mới đi thuyền được. Ngồi dưới đò, lái đò chèo vùn vụt, hành khách thấy tinh thần rất khoái lạc vì không khí tinh sạch, và hai bên có núi non, rêu phủ xanh xanh, thuyền đi khoảu giữa, gió thổi hiu hiu, mát mẻ lắm. Tôi lại thấy có mấy ông lão tóc râu bạc trắng, mà sức lực còn mạnh mẽ như người còn trai tráng, ngồi trên tảng đá, hai bên bờ khe, thả câu xuống nước câu cá, có ông lại nhóm bếp trên thạch bàn mà nấu cơm kho cá, tôi phát nhớ đến ngư ông xưa mà mình thường thấy bề chân trong mấy cuốn thơ tuồng của Annam mình đó. Coi bộ thanh nhàn quá.

Có một điều lạ, là ba hiểu núi đều quay đầu về một phía. Người ta nói với tôi rằng trời khiến núi non chầu bà chúa tu trên động Hương tích. Về sau kẻ khác giải nghĩa rằng có lẽ động hồi trước, nên núi mới ngả về một phía. Thiết tưởng núi chầu phật, nghe thú vị hơn núi đất động núi ngã.

Tôi tiếc không đem theo một cái máy chụp hình đặng chơi thắng cảnh ấy. Song tôi tính tới Hànội thế nào tôi cũng mua ít tấm cạt bốt-tan (Cartes postales) cảnh chùa Hương tích và đường vô chùa.

Đò chở thiện nam tín nữ đi lễ phật đông lắm, chiếc chiếc ra liền liền. Hễ một đoàn gặp một đoàn ra, thì nghe tiếng chào nhau vui vẻ lắm. Họ chào thăm con cái nhà phật, họ tuy là đi đà phật » hoặc « nam mô quan thế âm bồ tát » hoặc « mời các ông các bà vào lễ phật » v. v.

Trước Thiên-trù một vài khúc sông, có đền Ngũ-nhạc, cất dựa mé sông. Đền nầy thờ thần, nên cúng mặn chớ không cúng chay. Tôi thấy nhiều người đờn bà, đò chưa đến mà đã chắp hai tay vái lạy từ xa. Có người đem theo nguyên một con heo sống, hoặc một tộ thịt rất lớn, đặng cúng chư thần đền Ngũ-nhạc. Còn xôi thì vào đến đó thấy mâm chất hàng hà sa số.

Chiêm bái đền Ngũ-nhạc xong rồi, tôi trở xuống đò vô Thiên-trù. Đó là chùa ngoài, sư cụ (hòa thượng) ở tại đó. Chùa cất bằng gạch ngói tuy rộng lớn chớ cũng không khác mấy cảnh chùa ở dưới đồng bằng mấy chút; chỉ có một điều đáng để ý là vô chùa chon chơn không lọt, ống xăm đếm đến vài chục, nhan khói ngui ngút, ta biết chắc rằng nước Nam mình tuy đã tiêm nhiễm phong trào mới mà đạo cũ chưa đến hồi ít kẻ sùng bái tin ngưỡng.

Cách chùa lớn độ vài trăm thước thì có chùa tiên (pagode des fées). Chùa nầy có tượng tiên nữ bằng đá, lại có phòng khách để cho các quan và thân hào phú hộ Annam đi lễ phật nghỉ đêm tại đó tiện. Có một ông nho học ở đó tiếp khách, cách tiếp khách rất lễ phép. Tôi cũng muốn tạm nghỉ ở đó một ít lâu, nhưng chưa vào đến chùa trong, chưa thấy được chỗ bà chúa bà tu, tôi phải bương bả lên đường, sợ trời tối mà vào không đến nơi.

Từ đó vào đến chùa trong phải trèo núi rất khó nhọc. Hồi trước nghe nói còn gay go hiểm trở nhiều hơn. Bây giờ các quan Annam, sửa sang đường lên núi lần lần mỗi năm càng dễ đi hơn một ít. Song dầu dễ đi cho mấy ở dưới thấp mà lên cao không khỏi một nhọc, ta thử lên xuống thang lầu liền chừng bốn năm giờ đồng hồ thì biết. Có người quyết lòng đi lễ Phật, nhưng lên được nửa chừng, thấy trong mình chịu khó quá, mặt mày tái xanh thở không ra hơi, muốn chết giấc, phải cậy bà con anh em đỡ trở xuống. Thiện nam tín nữ phô ba chữ « không thành tâm ». Nhưng tôi tưởng luận như vậy cũng có phần oan ức cho mấy người ấy.

Còn nữa

CÁC BÀ, CÁC CÔ

Muốn cho lịch-sự

Mời đến

VIỆN MỸ NHƠN

Số 28 đường Albert 1er, Đất-Hộ

Có tay thiện nghệ lo sửa sửa cho. Dám cam đoan được vừa lòng mà giá lại rẻ. Mỗi lần chỉ tốn có 2$00 mà trở nên đặng lịch-sự nhứt.

Saigon có một không hai

(Thấy mà bỏ qua rất uổng)

Phàm làm người ở trong vòng tạo-hóa, trên mặt đất nầy, ai cũng hay sợ họa phước vô đoan, cỏi thế gian có mấy ai mà biết đặng, thì phải tìm Thầy mà hỏi trước, xét trong khoản chánh kỉ tà cũng khó mà phân biện. Còn tôi đây từ 10 năm trở lại trước, chẳng những nơi viễn-địa tìm Thầy mà học hỏi (tại Hànội), Y-bác chơn truyền; lại còn nhờ trong gia-đình chỉ giáo, cho hay rằng: Phụ nghiệp tử năng thừa, nhiều nẻo cơ quang bí-mật. Thật có công đèn sách bấy lâu, nay mới thành nghề: Xem tướng, coi chỉ tay, chiêm phong thủy, chọn chỗ thích-hiệp; năm, tháng, ngày, giờ; đế huyệt-mả (cuộc sanh phần và di táng), coi phương-hướng cất nhà (thượng lương), cầu công danh, gia-đạo, tầm vật: mọi việc; tôi dám đoán quyết, kiết-hung cùng họa-phước vân vân. Còn sau đây, như ai có khoản vợ chồng trắc trở, phụ-tử bất hòa; kẻ nam người bắc, thì tôi cũng có thể làm dùm cho hiệp lại đặng như xưa. Từ 10 năm trở lại đây, tôi xuất thân làm nghề nầy, đã nhàn-du từ Nam chí Bắc và Cao-miên, đều được quí liệt-vị hoan-nghinh, hết lòng cổ-cô, nên cái nghề của tôi tấn phát hằng ngày, bề gia-đạo trở nên đỏ-sộ. Tôi mà quang-cáo ra đây, trước là tỏ ý cám ơn quí liệt-vị và tạ tất lòng tri-kỷ. Sau xin mời hàng: Sĩ, Nông, Công, Cổ ở lục-châu, có việc chi cần dùng theo lợi tôi phô bày ra đây, xin dời gót đến coi, tôi hết lòng thâm cảm.

Hồ-ngọc Sung, Thầy Annam

Ở đường Đất-banh số 132, tại Chợ-mới, Saigon

Xin nhìn cho kỹ cái ảnh tôi để trên đây thì khỏi lầm kẻ giả mạo danh.

SÉLECT-AUTO-ÉCOLE

14, RUE SABOURAIN

Là trường dạy cầm bánh xe hơi giỏi hơn hết mà thôi.

Hằng ngày bổn-trường thường được lời khen tặng và mối cảm tình của anh em học-trò, dầu mới học hay đã học lâu, mỗi người đều nhận rằng bổn-trường dạy kỹ càng, đúng đắng hơn hết.

Bằng cớ đích đáng hơn hết là:

Từ ngày lập trường đến nay không bao lâu mà số học trò thi đậu đã tăng đến 250 rồi.

Chúng tôi ráng điều-đình cho trường « Sélect Auto Ecole » cứ giữ danh tiếng là trường mạnh mẽ bặt thiệp hơn các trường dạy cầm bánh xe hơi khác.

Xin viếng kỳ:

Cách sắp đặt – Những máy móc xe cộ — Những giá cả

Dạy cầm bánh và lấy bằng cấp về:

Xe Citroen kiểu torpédo.

Xe Camion Delahaye mới, tay bánh rất nhẹ, kiểu xe bộ hành.

Bổn trường bao lãnh cả những giấy tờ đơn trạng về pháp luật. Lại bổn-trường là tính trọn giá, từ khi học trò mới vào học tại trường.

SÉLECT-AUTO-ECOLE

14, Rue Sabourain

TRỜI NƯỚC NAM

262, Rue d'Espagne

— Ủa anh! ra thủ ở giờ không trời sao?

— Phải đâu, có trời mà trời khác, còn TRỜI NƯỚC NAM đây là: hiệu thuốc NAM THIÊN ĐƯỜNG 262, rue d'Espagne Saigon; đỗ hiệu nhãn ÔNG TIÊN TRÁI ĐẤT, thuốc thần hiệu hoàn cầu có một.

Thuốc thiên thời (trừ dịch thiên được). Trị bịnh thiên thời nguy cấp, rất thần hiệu, 100 người cứu được 99.

Thuốc ho (chỉ khái được). Thuốc nầy nghiên cứu lâu năm, giúp nhiều người, hết bịnh, ho gió, *Marque déposée* ho lao, ho ra huyết, lâu hay mau, mà dùng thuốc nầy thì thấy hiệu nghiệm, thêm bổ phổi, bổ tinh thần.

Thuốc xổ (thiên được). Trị về tỳ độc, xổ ra nhiền đàm, bổ tỳ vị, giúp thông đường tiện, ăn thơm ngọt như bánh.

Chủ-nhơn. Đoàn-văn-Khuê

NOUVEAUTÉS AUTOMOBILES

35, Colonel Grimaud, Saigon

Ngang gare xe điện Cuniac

Téléphone 747

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng xe hơi, xe máy, xe máy hơi, tiệm tuy mới song chủ cũ mèm nên thông thạo, nhờ giao thiệp rộng nên biết hết các giá hàng, dầu tốt xấu rẽ mắt.

Tiệm tuy nhỏ song bán đủ đồ và rẻ hơn các tiệm lớn vì sở hại ít không nhiều người làm công như ai. Bích thân chủ đứng bán nên có thể bán được rẻ nhiều.

Xin đồng-bào niệm tình đến mua thử thì biết.

PHẠM-VĂN-THÂN

Đông-Pháp mới có một!

Tiệm bán cơm chay và đồ điểm tâm chay

Mới dọn tại đường Colonel Grimaud số 31 giáp phố mới ngan ga xe điện đường dừa (gare Cuniac) trước chợ Bến-Thành-tiệm dọn rộng rất sạch sẽ, gần bến xe hơi, gần khách-sạng rất tiện cho qui khách ở xa đến Sai gon muốn dùng bữa chay. Rất tiện cho qui ông ở Saigon-Cholon, Giadinh, còn phải đi làm việc dùng lót lòng hoặc dùng bữa chay. Bán thường ngày và cũng có nấu cơm tháng. Bất luận người tu hành hay là không tu mà muốn dùng bữa chay, xin thỉnh đến giúp giùm cho bổn hiệu đặng bền vững lâu dài thì chúng tôi rất đội ơn. Món ăn mỗi ngày trên mười món và đổi đổi bữa. xin hỏi toa đồ ăn (Menu) mỗi ngày.

Bd GALLIÉNI 7 à 29

Phòng kiểm hồi rộng rãi và

Téléphone: 776.

Tam-Kỳ Khách-Lâu

HUỲNH-HUỆ-KỲ Chủ-nhơn

Annexes Rues Colonel Grimaud et Bourdais rất mát mẻ

Thuận-Thái-Lai

số 253 đường Thủy-binh Cholon

Bán đồ nữ trang, vàng, ngọc, và kiến đeo mắt thật thủy tinh

Tiệm nghề ở Quảng-đông

Hướng-cảng danh tiếng hơn 30 năm nay

Tiệm chúng tôi chuyên bán các thứ đồ ngọc, chiến ngọc, thau ngọc, cẩm bông tai, vòng, hột ngọc châu, thiết môn nào, lại thêm tân-châu đồ quí của các mấu nữ trang bằng vàng thấy đều xinh đẹp. Hàng của chúng tôi các tiệm có bán Quảng-đông gởi sang; còn các mấu đồ nữ trang, thì thợ Hướng-cảng làm ra vàng thật đúng chỉ. Mọi mấu đồ đều có ghi hiệu của chúng tôi vào để chứng minh không có đồ giả dối. Những tiện bán đồ vàng, ngọc ở Saigon Rạch-giá và các tỉnh khác đều có mua ở tiệm chúng tôi mà bán lại.

Kính mời qui khách ghé lại mua chơi thì biết sức hoàn nghinh và tính theo giá rẻ.

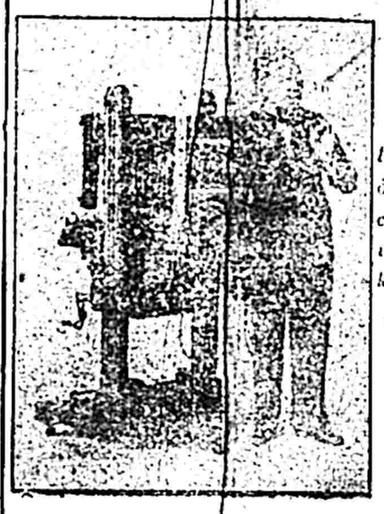

DAKAO PHOTO

Là nhà chụp hình có danh ở Saigon và lục-châu ai cũng biết. Hình thiệt giống và khéo, làm kỹ lưỡng không đâu bì kịp!

Ở ngang gare xe điện Đất-hộ

8 et 10 Rue Martin des Pallières, 8 et 10

DAKAO-SAIGON

Sté A^ME PONSARD & VEYRET

PARIS - SAIGON - PNOMPENH - HAIPHONG - HANOI

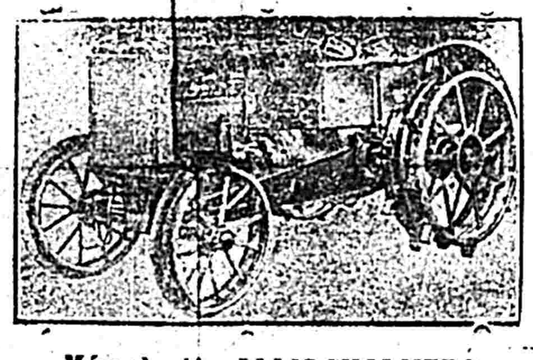

Máy cày lệu ALLIS-CHALMERS

thiệt tốt, rẻ, cày mau, chạy dầu hôi hay là essence. Điền-chủ nào muốn mua sở đem máy ở ruộng cày thử. Ở xa viết thơ hỏi báo *Duốc Nhà Nam*, N° 72 rông Lagrandière — Saigon.

HẠN! HẠN!

Nước thiếu, mạ khô lắt nẻ. Các nhà nông nên lo mua:

Pompe hiệu RATEAU

là hiệu rất có danh tiếng làm pompe tốt hơn hết bên Pháp. Đem nước vô ruộng một giờ được đến 10.000 m3 nước. Muon để trên xe hay để trên gho cung được. Pompe nhỏ và lớn có thể đem nước vô ruộng được từ 200 m3 tới 10.000 m3 nước trong một giờ. Hội Tháp-Mười có mua đa chứng chắc là tốt. Muốn mua xin tới thử tại hàng:

POINSAhD & VEYRET

Boiévard Charner N° 121, Saigon

Thiên hạ toàn nghinh lắm

Hiệu thuốc sáng lập năm 1925 đã được đồng-bào hoan nghinh lắm, có gần 200 thứ thuốc trị đủ các bịnh người lớn trẻ con toàn là thuốc cổ danh-y Việt-Nam và Lương-y có cấp bằng y-học chế ra theo ba-học tân thời, có nhiều chứng khó trị như đàn bà đau huyết trắng, đau máu, đẻ chửa khó nuôi hoặc không thai nghén, ảnh nguyệt bất điều, có thai sanh nhiều bịnh lạ vân vân... các chứng khó nuôi trẻ con là chứng ọc và mạng tỷ, nhờ học được phép trị và thuốc của Nhựt-bổn mà trị trăm bịnh đều lành vang lừng danh tiếng, không bịnh gì là không có thuốc hay. Về các chứng bịnh phong tình huê nguyệt giang mai với lậu thì bổ hiệu lại có đủ thuốc chuyên môn, dầu bịnh lâu, mới, khó, dễ, cách nào, biến nhiều chứng lạ kỳ cũng có đủ thuốc kỳ phương trị mạnh mà không hại đường sanh dục. Bịnh gì mua thuốc cũng phải kể cho thật kỹ, muốn hỏi đều chi nhớ để cò trả lời, có catalogue thuốc để cho ngài nào hỏi.

Ở Saigon trừ bán tại 2 rue Aviateur-Garros Téléphone 923

Các nơi, thơ mandat cứ đề cho:

M. ĐINH-THÀNH-SONG

à Cái-nhum (Vinhlong)

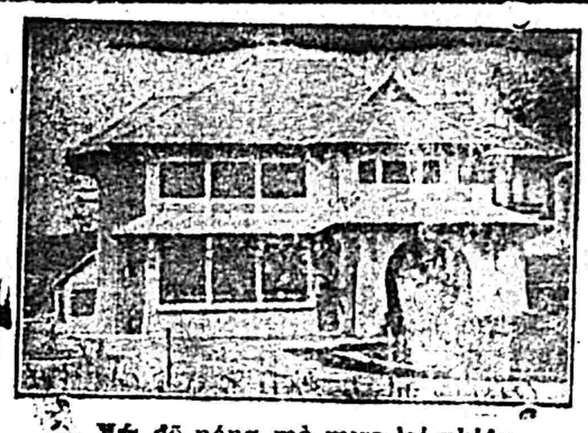

Nắng đã nóng mà mưa lại nhiều

NÊN DÙNG:

BỨC SÁU BẰNG CÂY

đã mát mẻ, lại khỏi sợ mưa mục, Giá bán từ 4$00 tới 4$50 một thước vuông

Tại hãng:

Sté INDUSTRIELLE DES BOIS & FIBRES

1, Rued 'Ayot — SAIGON

AUX CISEAUX D'ARGENT TÂN-TÂN

90, Boulevard Bonnard — SAIGON

— Anh đi đâu mà vội dữ vậy?

— Tôi phải lại tiệm may TÂN-TÂN để mua một cái áo mưa, kẻo người ta mua hết, và may mấy bộ đồ, vì chỉ có ở đó có hàng tốt đặc-biệt, may khéo đặc-biệt, mà giá lại rẻ đặc-biệt nữa.

— Phải đó! Anh mua áo mưa và may đồ ở đó mà bận thì không ai chê vào đâu được!

CÁC TAY CHỤP ẢNH

HÃY MUA ĐỒ MỚI MÀ GIÁ LẠI RẺ:

THUỐC (Produits chimiques)

KIẾN (Plaques)

GIẤY (Papiers)

CARTONS

ĐỒ PHỤ TÙNG (Accessoires)

Đại-lý: PLAQUES

ELECTRA

Photo THÁI-SANH

165, Rue des Marins — CHOLON

Tàu Nguyễn-văn-Kiệu

Mỗi ngày đều có một chuyến tàu ở Saigon-Travinh, vậy xin quí khách hãy nhớ: chuyến ở Saigon đến mọi cửa nhà-quê, ngày đến đường Kinh-Lấp đúng 9 giờ tối thì chạy; tới Nước-mặn chừng 12 giờ, Cho-Vinh 1 giờ, bến đò Cho-Gạo 2 giờ, Mytho 3 giờ rưỡi, nếu cần theo cửa tàu của khách-trọ, của nào trống thì đậu, cấp tốc cho Lấy hàng ngoài, đậu chỗ chuyến xe lửa sớm 6 giờ rưỡi lại, đi bộ khách vô xe chạy liền, qua An-hóa 8 giờ, Bentre 8 giờ rưỡi, Mỏ-cày 9 giờ, Thom 10 giờ Travinh 11 giờ rưỡi.

Chuyến ở Travinh đúng 6 giờ tối chạy: tới Thom 7 giờ rưỡi, Mỏ-cày 8 giờ, Bentre 9 giờ, An-hóa 10 giờ, Mytho 11 giờ, cấp cửa ngoài sông cần là cửa tàu học-tính chạy mại khỏi bến đò Cho-gạo 12 giờ rưỡi, Cho-vinh 1 giờ rưỡi, Nước-mặn 2 giờ, Saigon 4 giờ tối 6 giờ rưỡi, chạy theo nước lên ròng.

Tàu nầy tôi sắm đưa qui-khách đặng là quí lắm cho qui khách và cả hạ con quan của tôi lên xuống Saigon khỏi sợ bão, nghề về gió sóng và tiền hơn mấy tàu khác, là khỏi lên xuống Mytho. Hễ qui khách ruống tàu ngủ một giờ thức dậy thì thấy tới Saigon, lên mua đồ hay làm việc chi cũng không sợ nắng.

Vậy xin qui khách vô tính tôi, đi tàu cho tôi đỡ phí, đặng tôi tìm cho lâu ngày. Cho những người làm công việc dưới tàu của tôi có ai tìm đến chỉ không phải với qui khách thì xin qui khách viết thơ gởi ngay lại tàu của tôi bán đồ phụ tùng xe hơi, sơn quét, hiệu « RAPSON » và ANGLAIS lại chắc lắm, đi lên bằng hai vỏ quét chẳng ta nhỉ hai [illegible] sáng, dầu nhớt v. v... ở nơi đường AMIRAL COURBET, Saigon số nhà 23, thì tôi sẽ bán mà nhẹ lời lắm cho vừa lòng qui khách.

Kính bạch

Nguyễn-văn-Kiệu

COMMERÇANT

24-26, Amiral Courbet, SAIGON

HÃY DÙNG PHẤN TRO HIỆU "CON CÁ"

THÌ HUÊ LỢI TĂNG BỘI PHẦN

CHỚ LỠN ĐƯỜNG !

Ecole Centrale de Commerce

Đã dời về đường Vassoigne N° 47

Nhà Ba vừa phía tay trái sau chợ Tân-Định, rộng rãi mát mẻ, sạch sẽ, anh em học mình hãy nhớ, chớ lỡ đường.

Trường dạy những khoa nầy :

SỔ TOÁN, bậc nhứt.— Dạy các trò từ lớp nhứt trở lên đã ra làm aide-comptable. Học trong ba tháng thì thông thạo. Mỗi ngày từ 6 giờ đến 8 giờ tối.

Bậc nhì.— Dạy các trò đã học lớp 2e hay 1e année và học xong bậc nhứt muốn mấy thầy làm aide-comptable các hãng để ra làm Comptable và Chef Comptable. Mỗi ngày học từ 8 giờ đến 10 giờ tối.

ĐÁNH MÁY VIẾT.— Dạy cả ngày, sáng từ 7 giờ tới 22 giờ, chiều từ 1 giờ tới 8 giờ

TIẾNG NGOẠI-QUỐC.— Chữ Anh (Anglais) và chữ Tàu (Chinois).

Trường Ba làm cố sinh các nhà buôn rất dễ thương. Giáo-sư thiệt tinh nghề. Ở xa viết thư cho :

H. TRẦN-MANH-HUÂN
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
47, Rue Vassoigne — SAIGON

BÁN RAO HÀNG

Máy hát sơn thủy hiệu SONATA, hát đứng 3 mặt đĩa, trong nắp xi kền tốt đẹp phi thường, có phụ thêm 10 đĩa Pathé cải lương kim sắt và 10 đĩa Pathé cải lương kim xoàn, bảo lãnh chắc chắn, 1 máy hát và 20 đĩa toàn mới tinh hảo. *Giá thật rẻ 42$00.*

Mới lại đa Béka điện khí, hát bộ Vạn-Thành-Pan, đĩa hát nhà hò ca điệu Huế, và đĩa cải-lương đàn-thề, có đặm đờn tây rất thâm trầm

Lãnh sửa máy hát và đồng-hồ. bán đủ thứ đĩa hát và đồ phụ tùng. Gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Lê-văn-Tai
N° 82 Rue Georges Guynemer (cuộc-cũ) Saigon
Registre du commerce N° 422

ÔNG NÀO ƯA NGHE HAT NHÀ TRO, CO ĐAU

Lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN thì có đủ các đào kép có danh tiếng hát hay ở Bắc-kỳ;

Các thầy muốn tập đánh máy cho man biết, lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN mà mượn một cái máy đem về tập trong một tháng thì thành nghề.

Bon biện chuyên bán những hàng hóa kể ra sau nầy:

Bán đủ phụ tùng xe hơi, xe máy đĩa hát đủ thứ tiếng ; có tài riêng về nghề khắc con dấu, khắc hình vô đá, vô than, khắc con dấu bằng đá để bộ bia.

ĐỒ-NHƯ-LIÊN
91-93 rue d'Espagne
SAIGON
Téléphone N° 690

TIỆM MAY
Đoàn-thành-Tạo
53, rue Amiral Courbet Saigon

Y-phục tây nam theo kiểu kim-thời nỉ, laine fantaisie bên tây mới lại nhiều thứ thiệt tốt, lãnh giá rẻ hơn các nơi. Nếu qui ông, qui thầy ở xa muốn cậy dùng lấy gấp tiệm tôi cũng có thể làm vừa ý các ngài được.

Trong 24 giờ đã lấy được đồ bận. Dầu các ngài bắt buộc làm thế nào tiệm tôi cũng xin hết sức làm theo

Nếu được các ngài chiếu-cố, tôi không khi nào dám quên ơn.

Chủ-nhơn kính thỉnh

HAY NHỨT
Nhà Gia-truyền
Bại-Hỉ thuốc THÁM-THIỆN-ĐƯỜNG • Hải-phòng • chính tay Đỗ-đình-Y Việt-Nam chế theo Hoa-học Bản đồ thuốc « Gia-truyền » nào đã thí nghiệm mà được đúng bực công hiệu Xin đăng mua Gin mới biết
Adresse : LƯU-TRẦN-TẬP Bán sắp to máy, Hàng phố công ở Longxuyên (Ville)

TẠI HIỆU :
NGUYỄN-VĂN-TRẬN
BAYUX SAIGON
Có trữ đủ thứ
VALISES — MỀN NỈ
ÁO LẠNH — ÁO MƯA
TỐT HƠN HẾT VÀ RẺ HƠN HẾT

VIỆC THẾ GIỚI

ẤN-ĐỘ

Thời cuộc sôi nổi như dầu trên ngọn lửa

Bombay, 17 Juin. — Nhiều nơi bên Ấn-độ, dân tình-nguyện tẩy chay đồ hàng hóa Anh bị mới dấy loạn nửa nên đã bị chánh-phủ Anh bắt. 26 người tình-nguyện (volontaires) bị xử tù ngày hôm kia. Ở Bombay tình-hình càng ngày càng rối loạn.

Có cuộc xung đột nữa

Chiều hôm kia, có tin rằng một toán đông người, phần nhiều là dân Parsis, đánh phá một cái nhà hàng Tây lớn nhứt ở thành phố. Lính cảnh-sát bắn tin đến nơi liền bắn vải vào dân, nên đã có 10 người bị thương.

Cùng lúc ấy, hai trái bom nổ trong thành. Một người Hồi giáo đánh một người Ấn-độ.

Ngoài đường thì bữa ấy lại vắng tanh, các hãng buôn, các tiệm đều đóng cửa. Dân Ấn-độ lũ-lược kéo nhau bỏ thành mà đi.

Ông Lord Irving có truyền rao cho dân Ấn phải bình tịnh đừng làm bạo động, Chánh-phủ hết lòng giữ cuộc trị an. Sở có 1 bữa diễn thuyết để xem xét coi phải dụng phương nào mà an-ủi dân trí và nên sửa đổi lại những điều cần yếu.

NHỰT BỔN

Học sanh Nhựt bị đánh ở Tàu

Tokyo, 16 Juin. Có một toán 80 học-sanh Nhựt ở trường Thượng Hải Fukuoka ngụ ở Tàu, đương lúc đi chơi lối thành Suchow (Quản-Tây) lại bị một bọn lính trốn đánh. Bọn lính nầy mới gây lộn với lính cảnh-sát vừa trốn thành ra đó, vì bộ binh Tàu không chịu trả tiền phụ cấp cho họ. Bọn lính nầy muốn mượn tay các học-sanh Nhựt khuấy rối chơi, nhưng học sanh phản-kháng nên có lại người bị bịnh ở ga xe lửa, còn nhiều người khác bị đánh trong nhà hàng gần đó.

VIỆC NƯỚC TÀU

Lữ-hoán-Viêm bị thích khách

Chiều 14 Juin Lữ-hoán-Viêm đến Quảng-châu bị một tên lính thình lình bắn cho mấy phát súng, Lữ liền ngã nhào xuống đất, rồi tắt hơi liền khi đó. Hung-thủ bị bắt tại trận. Cứ như lời khai của hung-thủ thì việc ám-sát nầy là do Bạch-sùng-Hi chủ sử

Tưởng-giới-Thạch định dùng kế hoãn-binh

Vì quân Trương-phát-Khuê đã kéo lọt vào Xương-châu sắp đến Vô-hán, tình thế quân sự rất là gấp-bức, Tưởng-giới-Thạch một mình hồ dễ trở đương hai mặt, nên chi quyết kế nhờ Hồ-hán-Dân và Đàm-diên-Khải sai đại-biểu là Huỳnh bá-Diệu qua Bắc-Bình cầu hòa với Phùng, Diêm. Đó là Tưởng muốn dùng kế hoãn binh để rảnh tay chưn đặng dem toàn lực đối-phó với Trương-phát-Khuê. Trương xưa nay vẫn là một tướng cầm binh có danh, người ta đã tặng cho Trương cái danh hiệu Bá-thắng tướng-quân, còn quân của Trương cũng đã nổi tiếng là quân sát. Vì thế nên Tưởng rất là trọng-thị chỗ đó.

Nhưng Phùng với Tưởng còn nói hòa làm sao được. Tưởng không hạ-giả thì Phùng quyết không bãi binh, thế thì cái kế hoãn-binh của Tưởng cũng sẽ thất-bại chăng?

Trần-tế-Đường đánh Quế

Hôm 15, Trần-tế-Đường đã khởi hành từ Quảng-Châu vào Xương để chỉ-huy các quân đánh Quế.

Trước kia; khi hay tin quân Quế kéo vào Hồ-nam để làm Thinh-viện cho quân Tây-Bắc, thì Trần tế-Đường, Trần-minh-Khu, Châu-thiệu-Lương đã cùng nhau bí-mật thương nghị rồi sai Tưởng-quang-Nại, Thái-đình-Giai dem quân do ngã Thiều-quan đuổi theo quân Quế. Không ngờ quân Quế kéo đi lanh như chớp nhoáng, chủ-tịch Hồ-nam là Hà-Kiện lại mở cửa cho vào, chủ-tịch Lỗ-Tây là Lỗ-bình-Địch lại không hề chống cự, thành ra thình-thế Quế-quân rất là mạnh mẽ. Hiện giờ Trương - phát - Khuê muốn đánh xuống Thượng-Hải rồi kéo quân qua đánh Nam-kinh, là cái ổ của Chánh-phủ Trung-ương.

Vì thế nên chánh-phủ trung-ương phải điện giục Trần-tế-Đường ra chỉ-huy quân-sự. Trần đã điện cho Tưởng Quang-Nại và Thái-đình-Giai phải tập-trung ở Hoàng để chờ mình đến đó mà điều khiển.

Nhắc lại trận đánh ở Qui-Đức

Quân Tây-Bắc và quân Trung-ương đánh nhau trước sau có mấy trận, nhưng chỉ có trận Qui-Đức và trận Giả-kê-cang, là có tiếng hơn hết. Về cái chơn tướng của trận Giả-kê-Cang bổn-báo đã thuật rồi, vậy bây giờ xin thuật luôn cả cái chơn tướng của trận Qui-Đức, là trận đánh đầu tay của quân Trung Ương.

Sau khi thắt trận ở Mả-Mục các quân tạp-sắc kéo về trạm xe Qui-Đức đào hào đắp lũy rất vững vàng, lại dùng tạt-đạn phá hết mấy cái cầu sắt từ Mả-Mục đến Qui-Đức rồi đóng quân lại đó kiên cố. Quân Trung-ương nhờ có khí-giới tốt hơn nhiều lại mới hơn trận nên chi lăn vào đánh lấy mấy cái hào của quân tạp-sắc.

Quân tạp-sắc phải lui lại bên kia trạm mà cố-thủ.

Bây giờ hai quân cách nhau chỉ vài mươi bước, súng nổ đạn bay, người chết như rạ, nhưng quân tạp-sắc đều đóng ở trên cao, quân Trung-ương phải cố-sức đánh lên mới được.

Quân tạp-sắc biết thế chống không được bèn lui vào thành để cố thủ.

Thành nầy chắc lắm, tướng giữ thành là Vạn-điện-Tôn, tức là chủ của Vạn-tuyền-Tài, hết sức lo gìn giữ. Thành đóng trên mé sông, mà quân trong thành còn có trên một vạn người, nên quân Trung-ương không thể hạ gấp được.

Qua hôm 26, quân Trung-ương bèn chia nhau đánh thành, nhưng đêm ấy trời mưa to lắm, súng ống thuốc đạn đều không dùng gì được, qua hôm 17, trời mới tạnh mưa, quân Trung-ương mới dùng ống đại bác bắn xả vào thành, và dùng máy bay vãi tạc-đạn xuống, đánh ra thành vỡ và quân tạp-sắc bỏ chạy tan.

Trận nầy quân Vạn-tuyền-Tài tan rã hết cả, mà quân Trung-ương bị thiệt hại cũng rất nhiều.

BÁO KÊ XE HƠI
NHÀ CỬA, PHỐ XÁ VÀ NHƠN-MẠNG
Bán đủ thứ rượu Tây và vật thực. Lãnh làm pháo Tây, bán phân Tây hiệu con cá (PHOSPHATES du TONKIN
Hãng chúng tôi kể từ ngày 15 Juin 1930 dọn lên đường *d'Arfeuilles số 14* gần chợ Tânđịnh.
Xin quí ông quí bà lưu ý.
NGUYỄN-MINH-CHIÊU & Cie
14. Rue d'Arfeuilles — SAIGON
Téléphone 988

BÁN CÂY SỤT GIÁ

Đủ cưa trên 1 tấc: 3$60 (m 3: 36$
Sắc sến, id. 7$50
Cẩm Huỳnh điều, bời lời, chò chỉ, Vêrvên xanh, sau đá, thau lau.
Cy đặt 5, 6, 8. 10 m. Hỉ giá cho số dy, phân tấc. Chở tới nhà trả tiền riêng.
Cột san đá 12 cây 95$ cấp lên
Cm xe, gỗ giá 200$ sắp lên.
Bồng, sao, sến, đóng thuyền kể v. lỗ 1 đôi 8 và 10m. x 25 x 3 phải giá 9$00.
Nga gỗ bông lau, gỗ mật, sao, an ô, dầu. Hàng trai, sao, bời-lời, vên-vên xanh. Dầu chai, lá buôn bán và lẻ rẻ hơn các nơi.
Võ-đăng-Dung
Bình-Phước, hạt Tânan

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 17 Juin 1930

Gocông	5. 52	Omon	5. 45
Bentre Batri	5. 58	Cairang	5. 44
Cai-Lay		Thot-Not	5 45
Cai-Be		Longxuyên	5. 42
Vinhlong	5. 36	Châudốc trắng	5. 12
Bakê	5. 36	— Đỏ	4.95
Can-Cheng	5. 45	Tanchau	4. 92
Cang-Long	5. 46	Sadec trắng	5. 11
		— Đỏ	4 42
Travinh	5. 46	CAOMIEN	
Bal-xan	5. 59	Battambang	5 15
Bacliêu	5. 60	Banam	5. 12
Rachgia	5. 66	Soairiang	5. 16
PhuocLong	5. 67	Lên đồ	4. 92

Gạo N° 1 °/.		tấm	7. 60
Gạo N° 2 °/.		tấm	7. 25
Tấm	1-2		7. 05
Tấm	3-4		6. 40
Cám trắng			2. 20
Cám lức			1. 60
Bao lúa đã đóng rồi			29. 00

Giá lúa bình thường.

LỜI DẶN QUAN-HỆ

Những giá trên đây, bổn-báo lấy ngay tại Cholon mà đăng, song tôi sự lên xuống hư thiệt thế nào, bổn-báo không dám bảo lãnh, vì giá lúa gạo, nay vầy mai khác, không nhứt định được. Xin các nhà buôn nên lưu ý xem xét và tự châm-chước lấy thì hơn

TIỆM SỬA ĐỒNG-HỒ
NAM-VIỆT
Thân-Trung
Trước ở *Dakao* nay đã dời về N° 34 Rue Sabourein Saigon.
Bổn tiệm chuyên nghề sửa đồng hồ và các thứ máy nhỏ, như : máy hát, máy viết v. v. làm chắn hiệu hỉ; khắc con dấu, bảng đồng, bảng đá, mộ bia đủ kiểu.
Ngài nào sẵn lòng *chấn hưng công nghệ* cho người đồng bang khi có cần dùng việc chi xin đem đến bổn tiệm sẽ chắc chắn được như ý.
Kính khải.

Xin các ngài lưuý

Tại nhà hàng Đồng-Hương Lữ-quán tại ngoài mé biển ở Rachgia, của ông Dương-quang-Thinh, có lảnh giùm cho một ông quan cựu Langsa, thiện nghệ về việc điền thổ, và các văn tự kiện thưa. Còn nhà hàng thiệt là mát mẻ, giá rẻ hơn hết.

Làm việc phải không ăn tiền.

Tin Tàu

TÀU TỚI:

Ở Pháp lại
Le St. Loubert Blé.. 13 Juin
Le Compiègne..... 20 Juin
L'Athos II..... 24 Juin
Ở Tàu và Nhựt qua
André Lebon..... 19 Juin
Ở Trung-Bắc-Kỳ vô :
Le Dérisade..... 24 Juin

TÀU ĐI

Sang Pháp :
L'André Lebon..... 23 Juin
Le Chantilly..... 14 Juin
Ra Trung-Bắc-Kỳ :
Claude Chappe..... 12 Juin
Le Compiègne..... 23 Juin
Sang Tàu và Nhựt :
Loubert Blé..... 16 Juin
Chenonceaux..... 14 Juin

Giá bạc

Ngày 12 Juin
10 f. 00

Các bạn độc-giả có lòng yêu mến Đước Nhà Nam, nếu thấy tờ báo nầy có chỗ nào là thiếu sót, còn điều gì nên sửa sang, xin chỉ biểu cho, Đước Nhà Nam hoan-nghinh và cảm tạ lắm.

Việt-Nam Công-Ty bảo-hiểm xe hơi
Hội nặc danh số vốn 200,000 $
Hội quán ở số 54-56 đường Pellerin. — Saigon
Dây thép tắt: ASSURANA
Dây Téléphone : 748
1° Bảo kê xe giá rẻ hơn hết
2° Khi rủi ro bồi thường mau lắm

TISSAGE DE SOIERIES ET TEINTURERIE
Pierre LÊ-PHÁT-VINH
Téléphone N° 467
SPECIALITES DE SATINS, PONGÉES DE CHINE ET TUSSORS
SOIERIES SPÉCIALES POUR LES FEMMES ANNAMITES

TIỂU-THUYẾT CỦA ĐƯỐC-NHÀ-NAM — SỐ 42

Người viết : VIÊN-HOÀNH

...ha hương ngộ cố tri ...n lão mép tôi giận quá ...g đây mà đi cho rảnh, ...i gặp người quen cũng là ...hay, bỗng đâu nổng vậy ? ...ộ chiu ý cô ta mà nói: ...nói cho tôi nghe, nếu ...giúi hoặc giúp đỡ được việc gì cho cô, tôi cũng sẵn lòng giúp đỡ. Chớ còn việc giận hờn, đều nói mà chơi, chớ ai dư bụng đâu mà giận cô, phụ nhơn nan hóa.

— Anh thiệt không giận thì em nói :

— Không giận.

Micheline Nga bèn chắm rải mà thuật lại rằng lúc ở tại khách sạn « *Đông-Kính* » trong Chơlơn, có một người Tàu lai ở phòng kế cận, thừa khi tôi mắc đi vắng, chọc ghẹo liếc ngó cô, sau lại cậy tụi bồi phòng làm mai làm mối cho nó nửa. Lúc bây giờ cô thấy tên minh-hương ấy là người giàu có lại lịch sự trai, cô cũng có đem lòng trộm dấu thầm yêu, vả lại cô cũng có bụng tham tiền nên mới cùng tên ấy dắt nhau bỏ tôi mà trốn mất.....

Cô nói đến đây, tôi chặn lại mà nói :

— Bỏ Annam lấy khách-trú, có lẽ bây giờ em đã làm được bà Bang chăng? Đâu? Ham tiền phụ nghĩa, vì kiến đã sâm thêm được những gì đâu?

Micheline Nga nghe tôi hỏi, chảy nước mắt, phải lấy khăn mà chấm. Tôi không biết cô mắc cỡ mà đổ giọt thu ba hay cô tủi cho phận hận cho duyên mà dòng châu cuộn chảy. Tôi hỏi tiếp :

— Sao ? Cùng tên minh-hương ấy trốn đi rồi sao nữa ?

— Thằng ấy nó ở Sốctrăng, nó nói tía nó làm Bang, nó dắt tôi về Sốctrăng mướn phòng cho ở. Tôi hỏi nó tại sao không đem tôi về nhà ở chung cho đỡ tốn tiền, nó nói nó đã có vợ rồi, vợ nó ghen không thua gì Hoạn-Thơ, không thể cho hai người ở chung được. Nghe nó nói tôi khóc lóc luôn 3 ngày, làm bộ bỏ ăn bỏ uống, nó mới theo nài nỉ tôi, nói để dắt tôi đi về Tàu chơi cho thong thả.

— Hồi lấy Các-chú thì đi về Tàu, tôi không hiểu Tàu là cảnh Bồng-lai Bồng-liết gì sao mà đàn bà Annam người nào coi bộ cũng thích quá vậy ?

— Nó nói về Tàu chừng một tháng thì nó qua, tôi cũng muốn thừa dịp ấy đi xem cho biết miếng đất hương-hỏa của Tôn-Văn để lại cho họ Tưởng coi nó ra làm sao nên mới đi theo nó chớ. Trời đất ơi ! Ai dè thằng bất nhơn, nó dắt tôi về tới Hồng-kong đây, ăn xài mấy tía hết tiền, nó lại toan đem tôi mà bán đất cho nhà số 1....

— Ủ phước lắm ! Có phước lắm !

— Anh kiếu ngạo tôi phải không ? Cái gì là có phước ?

— Có phước là nó bán cô ở đây còn khá hơn đem qua Thượng-hải Xăn xê mà bán chớ. Sao ? Cô hay nó bán ở cho lầu xanh, cô có thuận lòng hay không ?

— Tôi là chết chớ ai lại chịu nhục như vậy được ? Khi hay nó tính kế ấy, tôi ở khóc vừa nhảy lại mà đánh lộn với nó, làm ồn ào cả lên, thiên hạ nhơn lại coi đông lắm. Thằng khốn nạn đó nó mới thừa dịp đông người mà trốn mất !

— Nó vậy thì cô mới bị hãm bán chớ thừa bị bán phải không ?

— Chả

— Hồi hôm nay thằng đó có lại vẫn gì với nữa không ?

— Nó đi mất biệt ! Mà nó còn mặt mũi nào trở lại nữa được ?

— Bây giờ cô tính về Saigon hay ở luôn bên nầy ?

— Hôm trước tôi tính để kiếm tàu về Saigon, nay thình lình trời khiến gặp anh, tôi xin theo anh cho có bạn !

Nghe Micheline Nga nói tôi buồn cười quá ! Nói theo tôi sao không biết hồ với lương tâm một chút nào. Trước kia tôi đối với cô như bác nước đầy, cô lại nỡ mê sắc tham tài mà phụ phàn tôi, bỏ tôi mà trốn theo trai, bây giờ ngả nghiệp ra rồi mới biết lợi hại.

Tôi nói :

— Bây giờ gặp tôi cô đòi theo, tôi không thèm bắt chước ông Châu-mải-Thần hồi mắc cỡ, vậy chớ thau nước đã đổ xuống đất rồi có thể hốt lại được chăng, mà tôi chỉ hỏi cô vậy chớ cô có biết lúc cô lấy 300 đồng bạc của tôi mà trốn đi, thân tôi phải khốn nạn đến thế nào hay không ?

Micheline Nga đổi sắc, mặt buồn dàu dàu rồi nói :

— Em nghĩ lại em biết rằng em làm như vậy là lỗi với anh, chớ em đâu có biết khi em đi rồi thân anh phải « *tang thương* » đến thế nào đâu ?

Còn nữa

Chaises Thonet — Giày Giếp Hàng Bao — Vai mùng
Nước thơm Phú Quốc
Đồ đồng — Tạp hóa Bắc
Thuốc Lào ngon
Phạm-hạ-Huyên
36, rue Sabourain — Télép. 231
SAIGON
Adresse télégrap. « TRANSITA »

PHƯƠNG-DANH
các nhà từ-thiện giúp dân đói ở Bắc-kỳ

Ngày nay, bổn-báo tiếp được số tiền của các nhà từ-thiện gởi lại quyên cho đồng-bào bị nạn ngoài Bắc như sau này :

Thợ hãng FACI

Châu văn Phú o 50, Nguyễn văn Kỳ 2 00, Trần văn Ngoạn 2 00, Vũ đình Quán 2 00, Hà Trọng 2 00, Nguyễn văn Chánh 2 00, Phạm tuấn Anh 2 00, Ngô ngọc Dư 1 00, Nicolas Gy 1 00, Đào xuân Gia 1 00, Ng. Long 1 00, Trần văn Nhiên 1 00, Lê văn Thiệt 1 00, Nguyễn mai Sâm 1 00, Trần văn Khoả 1 00, Trần văn Minh o 50, Trần Khán o 50, Hồng-Châu o 50, Nguyễn văn Lăng o 50, Võ tấn Liên o 50, Trần văn Lộc o 50, Hoàng Lâm o 50, Mai Long o 50, Lê văn Thành o 50, T. Thảo 20, Trang Nhiều o 50, Giang Kiếm o 50, Trang Mộng o 50, Phan Thanh o 50,

Cộng là 27 $ 00

Sở dây thép gió
(quyên thêm)

Nguyễn khắc Tương 5 00, Nguyễn an Ninh 5 00, Trần văn Chính 2 00, Đào thạo Quỳnh 3 00, Nguyễn hữu Thao 2 00, Quản vũ Hảo 2 00, Hoàng văn Nguyên 1 00, Trần văn Tư 1 00, Lê văn Thông o 50, Phan văn Lê o 50, Nguyễn văn Sô o 50.

Cộng là 23 $ 50

Các nhà từ-thiện ở Saigon

Nguyễn Kinh 1 00, Võ văn May 1 00, Nguyễn đình Tô o 50, Nguyễn văn Hiền 1 00, Tạ Hạnh o 50, Nguyễn Thuần 1 00, Trần Mạ 1 00, Phạm H ô 2 00, Trần Tây 1 00, Thắng 1 00, Nguyễn văn Đe 1 00, Nguyễn tam Sắc 1 00, Lê văn Cô 1 00, Lưu văn Kiệp 1 00, Lê văn Kỳ 1 00, Lê Đu Âm 1 00, Mục 1 00, Nguyễn văn Đức 1 00, Nguyễn văn Minh 2 00, Nguyễn phú Lợi 5 00, Hồ Mão 3 00, Nguyễn văn Kiệm 2 00, Lê tấn Khá 1 00, Hoàng-Huyến 1 00, Trần văn Giang 3 00.

Cộng 40 $ 00

Personnel Subdivision Travaux Publics Ch lon

MM. Anonyme 10 00, Trần văn Cưu 1 00, Văn tuấn Mui 1 00, Nguyễn văn Long o 50, Nguyễn văn Liên o 50, Đông ba Khá o 50, L. H. H. 1 00, Hồ văn Tiên o 30, Nguyễn thế Hoa o 50, Trần văn Tỷ o 30, Trần văn Bớt o 50, Lê văn Ut 5 00, Trần văn Sỉ o 50, Lê văn Hưng o 20, Trần văn Hy o 20, Trần văn Biên o 20, Dương văn Lợi o 20, Nguyễn văn Ban o 30, Nguyễn văn Hoi o 20, Nguyễn văn Hoài o 20, Nguyễn văn Ve o 20, Tô văn Lâu o 20, Nguyễn văn Dân o 20, Nguyễn văn Leo o 20, Nguyễn văn Dinh o 20, Nguyễn văn Dinh o 20.

Cộng 21 $ 00

Cantho

Phan thị Dinh 1 00, Phan thị Tợi 1 00, Dâu o 10, Biển o 10, Lý thời Ut o 10, Thái trường Long 1 00, Bảy Nhỏ o 10, Hà o 10, Hiến et Bảy o 10, Phương o 10, Phan văn Dân 1 00, Ba o 10, Thiện o 10, Chẩn o 10, Diên o 20, Dần 1 00, Bình 1 00, Mùi 1 00, T. T. Paul o 50.

Cộng là 9 $ 70

Dân Bắc làm ở Entreprise Nguyễn-công-Tỵ

M.M. Trịnh văn Huyền 1 00, Phạm quang Sô o 50, Nguyễn cao Cường o 10, Nguyễn văn Khả o 20, Trịnh văn Đàm o 20, Nguyễn văn Sửu 20, Nguyễn văn Hiền o 10.

Cộng là 2 $ 30

Société les Affréteurs Indochinois Ateliers de Phú-An

Nguyễn hữu Hoè 5 00, Lê [illegible] Luân 5 00, Trần phú Thứ 3 00, Nguyễn văn Ấn 2 00, Nguyễn hữu Tông 1 00, Nguyễn văn Xuyến 1 00, Nguyễn văn Đồng 1 00, Tăng Kiêu 1 00, Lê văn Xên 1 00, Trịnh Quách 1 20, Trần văn Ut 5 00, Nguyễn văn Diêu o 50, Nguyễn văn Trinh o 50, Nguyễn văn Hồ o 50, Nguyễn văn Chỉnh o 50, Lê văn Lương o 50, Nguyễn văn Gia o 50, Trần văn Sen o 50, Lê văn Dây o 50, Nguyễn văn Lâm o 50, Nguyễn văn Thanh o 50, Lê văn Huê o 50, Nguyễn văn Thê o 50, Trần hiếu Lân 1 00, Nguyễn văn Chức o 50, Tăng văn Vận 1 00, Chow o 50, Nguyễn văn Khôi o 50, Thái văn Giỏ o 50, Đoàn Kinh 1 00, Hồ văn Sáng o 30, Ngô nhựt Phẩm o 50, Lê văn Cự o 30, Nguyễn văn Ngọc o 20, Ng. văn Chính o 50, Trần văn Phụng o 20, Lê văn Thân o 50, Nguyễn văn Nhứt o 50, Equipe chaudronnier en fer annamite 3 00, Lê văn Gão o 50, Võ văn Công o 50, Võ văn Tư o 50, Nguyễn văn Trên 1 00, Đào văn Liên o 50, Phù văn Ngân o 50, Nguyễn văn Xin o 30, Nguyễn văn Phước o 30, Đỗ văn Thức o 30, Nguyễn văn Thanh o 30, Nguyễn văn Quang o 50, Trần văn Tư o 30.

Cộng 44 $ 10

Ecole normale d'Instituteurs de Saigon

Lê văn Phương 5 00, Nguyễn lịnh Thin 5 00, Phạm Triều 5 00, Ngô như Đính 5 00, Trần văn Hồ 1 00, Trần [illegible] Chương 1 00, Trương [illegible] Ung 2 00, Trần đức Nhựng 1 00, Hồ văn Trí 1 00, Đỗ văn Ngô 1 00, Huỳnh văn Lường 1 00, Trần văn Bin 2 00, Lê văn [illegible] 1 00, Nguyễn hữu Chánh 1 00, Nguyễn [illegible] 1 00, Nguyễn văn Phên 1 00, Ng. [illegible] 1 00, Nguyễn văn Chương 1 00, Nguyễn văn Khánh 1 00, Nguyễn văn Lượng 1 00, Lê văn Bon 1 00, Trần văn Tiến 1 00, [illegible] văn Hiền 1 00, Lâm văn Kết 1 00, Dương văn Ngọc 1 00, Huỳnh công Kiên 1 00, Nguyễn văn Trọng 1 00, Phạm văn Ruộng 1 00, Dương minh Thới 2 00, Trần [illegible] Ngọc 1 00.

Cộng 53 $ 00

Cộng hồi thảy số tiền trong những sổ đã đăng đây là 223 $ 60.

Hiệp cộng với số 9 304 $ 88 đã quyên được tới ngày hôm qua là :

9.531 $ 43

Một lời thưa

Có nhiều vị hỏi thăm tôi về cổ-phần ở hội "Editions Extrême-Asie", và về lời rao ở "Annuaire d'Extrême-Asie". Xin thưa rằng đã lâu rồi tôi không còn dính dấp với hội Extrême-Asie, và các giấy-tờ sổ-sách tôi đã giao cho hội tất cả rồi. Vậy có ai muốn hiểu rõ, không cần phải hỏi tôi, mà nên hỏi ngay "Editions Extrême-Asie".

Đoàn-trung-Còn

NÊN THỪA DỊP !

Còn rượu ở đâu ngon hơn rượu chát (Vin de table) hiệu

AUX CAVES RÉUNIES
Domaine de l'Ile Verte

Rượu bán tại hãng đường Chaselou-Laubat số nhà 80 — Saigon

Kể từ ngày 26 tháng 5 tây, rượu nầy sẽ có bán ở chợ Bến-thành.

Ai muốn mua xin nhớ đem thùng chai đựng rượu đặng khỏi mất công.

Giá mỗi lít 0 $ 44.

AUTO-ÉCOLE D'ARIÈS DAKAO
HUỲNH-CHÂU-HƯƠNG

TRƯỜNG DẠY CẦM BÁNH XE HƠI

Direct. Huỳnh-văn-Lợi dit Ba-Hương
N° 6 Ruelle d'Ariès
(Đất-hộ) Saigon

Trường lập ra đã trên 10 năm — Rất được lòng đồng bào hoan nghênh — Dạy cầm bánh đủ các thứ xe — Chỉ dạy lệ luật đi đường rành rẽ — Gồm lo các thể lệ đi thi bằng cấp rất giảng tiện. Trông nom chỉ dẫn kỹ lưỡng. Giá tiền học rẻ hơn các nơi. Bổn trường bảo lãnh chắc chắn, khi quí đồng bào học thành tài thi ra trường đều được hoàn toàn tư cách một người cầm bánh xe hơi chẳng thua kẻ ai. Nếu quí đồng bào có lòng chiếu cố đến bổn trường, xin gởi thơ thương nghị.

Danh bất hư truyền

Nhơn vì tôi đi làm ăn phiêu lưu nhiều chỗ gió mưa vườn chướng bịnh ngã hơi nguy, ban đầu đau ít sau nhiều, đến [illegible] năm dầm rồi sanh luôn tô hại.

Trong nhà hết phương lo chạy, kể cũng mà thôi.

Thật phước của tôi vì có anh [illegible] đi thăm mách miệng, anh biết ông thầy nọi thật hay cực Lý mới dọn về ở đường Paul-Blanchy số 195 Phú-nhuận. Nhà tôi ở trước ông tôi chịu cho. Việc tốn kém không hết bao nhiêu mà nay đặng mạnh [illegible] Nay tôi chẳng biết lấy chi đền ơn tôi [illegible] cho vừa mới đăng trên báo [illegible] sau đồng bào biết đăng mà cầu thuốc.

Nay kính

H. THÂN-VĂN-Y
cựu Thôn-trưởng à Binhtây (Giađịnh)

GARAGE TỨ-HƯU
83, Boulevard de la Liraye, 83
Dakao Saigon
Téléphone n° 970

Sửa các thứ máy Đông thùng xe — Sơn xe Làm nệm xe

Hãng sửa các thứ máy và lành làm áo nệm, mui, sơn tủ cách thức theo về xe hơi. Tợ làm mau lẹ và chắc chắn, kính mời quí ông bà đến thử một lần sẽ rõ. Có viết thơ muốn hỏi đều chi, hoặc kêu giây thép thì chúng tôi sẵn lòng làm tự ý các ngài.

Directeur du Garage Tứ-hữu
Joseph Lê-ngọc-Thạch

PHARMACIE SINO-ANNAMITE

THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG
N° 208 Rue des Marins — CHOLON

Trừ-Ai Thối-Hồng Nhân-Dược thang

(Yaus): trừ mầy và gân máu đã trong khi con mới nhiễm

[illegible] con người ta trong thân thể có hai con mặt là vật trùng, [illegible] khi, [illegible] tính, đa lao vô tâm [illegible] nóng [illegible] hoặc mầy, [illegible] thuốc [illegible] thuốc [illegible] thuốc [illegible] thang [illegible] bịnh. Giá mỗi thuốc nầy vô trong một

Giá mỗi ve. 0 $ 10

Bổn-đường Chà-chum và Y-học-đ.
DIỆC-HOÀI-ĐƯỜNG, Cửu-khẩu

Nhà Nam ! !
Nhà Nam ! !

MỚI LẠ !

Đó là tên hiệu tiệm may đồ Tây rất khéo mà lại mau, *laine serge* đủ thứ, *catalogue* đủ kiểu, may đúng *mode*, giá phải chăng, quí khách muốn may đồ cho vừa lòng và được rẻ xin mời lại tiệm *Nhà-Nam* đường *Amiral Courbet* căn số 17 Saigon may thử một lần sẽ rõ.

Chủ tiệm chịu hết lòng tiếp rước.

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết bất hạng [illegible] máu. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm ngay ; ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Hồi đường chẳng nệ tốn công về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc đặt hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều ngạc tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Mandat đề gởi cho Huỳnh-Thanh
Chủ tiệm VĂN-AN-ĐƯỜNG
38 Rue de Douaumont Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH
Mécanicien Dentiste
31 rue Schrœder

Kính cáo,

Tôi là LÂM-NGỌC-THẠCH, thợ chuyên môn nghề trồng răng đã hơn 15 năm, ở Saigon cùng Lục-châu đều rõ biết, vì trước kia tôi có làm Mécanicien-dentiste cho người Langsa, nên nghề làm đã tinh, còn sự khéo và chắt chắn thì nơi đám sánh.

Nay tôi có lập ra ngân hàng chợ-mới đường Schroeder số 31, gần bên nhà hàng Huấn-Lạc, một tiệm trồng răng, trước là chiêu mối hàng cho đăng đặng lấy đồng ngày sau, ít dịp may, quí khách có răng hư trồng lại đặng giá rẻ chang sai.

Trồng răng tại bổn hiệu tôi được bền chắc vì, người chủ trương đã thạo nghề và cẩn mẫn cẩn thận, không kì như các nơi, răng bền hiệu lâm có bao chắt cho quí khách.

Như lúc trước, mấy tiệm khác tính ăn 10 $ 00 đến tiệm tôi làm ăn 5 $ 00 vậy làm chắt chẩu, chẳng dám nói ngoa, miễng lấy tiếng chiêu mối hàng thôi.

Xin đồng bào chiếu cố.

THIỆT LÀ ĐẠI BỔ XIN DÙNG QUA THÌ BIẾT

Nhà Thuốc Tây Khương-Bình-Tịnh, tại Cầnthơ có bán thứ rượu thuốc bổ hiệu O-nốt. Chế rất kỹ lưỡng, các chất thuốc đều nghiên cứu đã lâu và rất phù hợp với phương thổ xứ ta. Có nhiều giấy chứng thật rằng rượu thuốc nầy đã ngon mà lại bổ.

Chuyên trị các chứng bịnh kể ra sau nầy : «Xanh xao kém huyết, ăn không biết ngon, ít ngủ, bịnh đau trái tim, hay mệt bịnh tức, đau phổi và các bịnh đau mới mạnh, cần phục sức. Đờn-bà đang thai và lúc sanh rồi dùng rất tốt ».

Giá bán lẻ : 2$50 một ve lớn — 1$50 một ve nhỏ.

Giá bán sỉ : 20$00 một thùng 10 ve lớn — 13$00 một thùng 10 ve nhỏ. Có gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Đề bao thơ :
KHƯƠNG-BINH-TỊNH — (CANTHƠ)
Đánh giây thép :
Bình-Tịnh — Cầnthơ

Giây thép nói : Số 82

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
Công-ty hữu hạn vốn 250 ngàn đồng
54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON
Dây thép nói số 748 — Dây thép tắc : CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạn-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng bạc Đông-Pháp hay là tiền quan Langsa, sanh lời 4 phần trăm (4%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có số « TIẾT-KIỆM » bằng bạc Đông-Pháp hay là tiền quan Langsa, sanh lời đặng 5 phần trăm (5%) mỗi năm. Số nầy để cho người tiện-tằng. Rút ra lúc nào cũng đặng và chang cần phải cho hay trước chi hết. Gởi vô bao nhiêu cũng nhận.

— Nhận lãnh tiền gởi có hạn-kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » cho lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm nếu gởi một năm trọn. Khi hữu-sự xin rút ra trước hạn-kỳ cũng đặng, nhưng mất tiền lời lãnh 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạn-kỳ vậy, tính từ ngày gởi cho tới bữa rút ra.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo lối thơ hay là bằng dây thép.

— Lãnh trả bạc tháng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây.

— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức cho vay, xin quí Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).

— Cho vay có người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đồ bảo-chứng hiện tại đã.

— Cho vay ở ngoại-quốc và hàng-hóa nhập cảng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho quí đồng-bào biết rõ và công việc Nhà-Hàng hay là Hàng bạc.

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, *Danh-dự Hội-trưởng.*
TRẦN-TRỊNH-THẠCH, *Phó Danh-dự Hội-trưởng*
TRƯƠNG-TẤN-VĨ, *Chánh Hội-trưởng, Bản Trị-sự.*
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Quản-lý Hành-sự.*
NGÔ-TRUNG-TÍNH, Dr. TRẦN-NHƯ-LÂN, P. NGUYỄN-VĂN-THÌN
NGUYỄN-HỮU-ĐỘ và VÕ-HÀ-TRỌ, *Quản-lý.*
Phán-định Tổng-lý : P. LÊ-VĂN-GÔNG.

Ai cần dùng bạc ?

Xin đo tôi là HỒ-VĂN-LANG
56, nhà 51 Quai du Marché, Soctrang.

Cho vay thế chưng ruộng, đất, nhà và phố. Lời tính rẻ, vốn cho trễ nhiều năm, góp tiền. Mấy chục muốn cũng có sẵn cho. Ai có đất Châu-thành mà muốn cất phố, tôi bao cho mà cất, rồi góp lại cho tôi. Tính nào vay cũng được, ở xa xin [illegible] cho tôi mà thương nghị.

Ngọn gió Đông-phong
Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiếu
Nos 218-220-222, Rue Jean Eudel, Khánh-hội — Saigon

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiếu, rất nên u-nhã quạnh quẽ, nhà cửa sơ sơ, đồng không mông quạnh, ngày hôm nay phong cảnh vui đẹp khác xưa.

Đứng mà nhắm trên bờ, lầu cao phố rộng, hàng lớn, người đông, còn dưới sông thì tàu bè của Vạn-quốc thương buôn. Ôi thôi ! thật là đẹp, thật là đúng cho khách nhân du công nghiệp.

Bởi cớ ấy cho nên tôi mới mở một cái nhà ngủ lấy hiệu là **Ngọn gió Đông-phong khách-lầu**, rộng rãi mát mẻ, các cuộc đều mới hết, để cho quí-khách trước nghỉ đặng xem phong cảnh, sau hưởng ngọn gió đông phong.

Vậy kính mời quí khách trong lục-châu có đi Saigon, xin ghé lại nhà ngủ Đông-phong Xóm-chiếu, thì quí-khách mới ngó thấy Lanto là cảnh đẹp, đặng xem rõ cuộc Vạn-quốc thương buôn.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-BỨT

Người bản cột cất nhà 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ Ngọn gió Đông-phong, Xóm-chiếu.

NHÀ IN THƯỜNG-DUNG
LONGXUYÊN
In mau — giá rẻ — chữ tốt

Khắc con dấu và bản đồng, hình làm Quảng-cáo cho nhà buôn, — Đóng sách — Bán viết, mực, giấy, cho học trò

QUỐC-SỬ TIỂU-THUYẾT — N° 19

Tác-giả : HỒ BIỂU-CHÁNH

HỒI THỨ NĂM
Dùng phi kiếm, một trận thành công
Gởi bức thơ, hai hàng ứa lụy
(Tiếp theo)

— Tuy lịnh Bệ-hạ phán như vậy, mà nếu Lệ Bích hờn ta, nàng không chứng rồi làm sao. Bởi vậy ta mới viết thơ mà phân trần phải [illegible] nàng.

— Phải. Nguyên-nhung tính như vậy thì phải lắm. Thôi, để tôi về tôi trao thơ rồi tôi làm mai luôn. Tôi làm mai giỏi lắm.

— Tô-Hộ, vả công nương còn giận ta lắm. Vậy ngươi về tới ở, công-nương có hỏi việc chi, ngươi phải lựa lời mà đáp, đừng có nói bậy-bạ không nên đa nghĩ.

— Nguyên-nhung tưởng [illegible] dại sao. Tôi đưa thơ rồi tôi nhắm đâu chớ ; hễ coi bộ chưa thì tôi [illegible] đồi vô, còn coi như bộ giận thì [illegible] mỡ bét ra, tôi cứ kiếm chuyện xấu của Nguyên-nhung tôi nói rất ác phải được chớ gì.

— Ê ! Người ta giận thì phải kiếm lời mà khuyên giải, chớ ngươi kiếm chuyện xấu của ta ngươi [illegible] đồi vô, thì người ta càng ghét [illegible] hơn nữa chớ được nổi gì.

— Ấy ! Nguyên-nhung không thạo cách làm mai thì đừng có cái mà Người ta giận, tôi kiếm chuyện xấu tôi đồi vô, người ta tưởng tôi một phe, người ta tin rồi lần lần tôi nói mới được chớ.

— Giỏi ! Thôi, ngươi hãy đi đi.

Tô-Hộ bước ra miệng cười ngỏn-ngoẻn.

Cách hai ngày sau, quan Thủ-ngự Kinh-lược-sứ đạo Thuận-Hoá đến khao quân và ra mắt Nguyên-soái. Thanh-Tòng dặn-dò phải hết lòng lo chiêu an, rồi mới truyền lịnh bạt trại ban sư.

* *

HỒI THỨ SÁU
Đền chịu tội, Thanh-Tòng cứu tử,
Sợ giao duyên, Lệ-Bích bôn đào.

Một buổi sớm mơi, trời trong gió mát, trước thềm hoa cười chúm-chím, trên nhánh chim hót líu-lo. Tuy mùa xuân đã gần tàn, song giai cảnh cũng còn sót chút đỉnh màu xinh đẹp.

Lệ-Bích ẵm với hai con thổ-nữ ra vườn, nàng đến mấy nơi mà cha nay ngồi xem hoa hứng cảnh, thì nàng nhớ cha nên bồi-hồi dạ nàng, [illegible] bát-ngát lòng son. Nàng đi vòng khắp trong vườn rồi trở vô nhà, lót mấy cây hương cắm trên bàn thờ và rót một chung trà để mà cúng.

Trên bàn thờ ngọn đèn leo-lét, khói hương phất phơ, ngoài giả bạc cây cung dây dùn, lưỡi gươm bụi đóng. Phủ rộng lớn, cảnh coi càng hiu-quạnh, người đương buồn thấy cảnh lại thêm đau. Lệ-Bích muốn khuây lãng, nên dạy thổ-nữ lấy đồ đem ra cho nàng thêu. Nàng ngồi trên cái ghế dựa cửa sổ, tay vói lấy kim chỉ, mà mắt ngó ra ngoài vườn giọt lụy tuôn dầm-dề.

Thổ-nữ Xuân-Lan thấy công-nương áo-não thì động lòng, nên thổ-thẻ khuyên rằng :

— Thưa công-nương. người ở đời ai cũng có cái số phận nấy. Công-nương mà gặp cuộc gia biến đây, ấy là tại số trời định như vậy. Xin công-nương nàng lắm khuây mà tịnh dưỡng tinh thần. Nếu công nương buồn rầu hoài, con sợ công nương phải mang bịnh.

Làm khuây sao được, mà con khuyên làm khuây, con ! Ta nhớ phụ thân ta chừng nào, ta càng giận công-tử Thanh-Tòng chừng nấy. Con nghĩ lại đó mà coi, người mà răng mà tệ cha chả là tệ, dầu không nghĩ chút tình, thì cũng phải vì chút nghĩa, chớ có đâu lại đành giết phụ thân ta đi...

— Thưa công-nương, Thân công-tử thiệt là tệ lắm mà. Con nói ra sợ công-nương buồn thêm, chớ theo ý con thì con chắc Thân công-tử không có thương công-nương chút nào hết.

— Xuân-Lan, sao con chắc Thân công tử không thương ta ?

— Nếu công-tử mà thương công-nương thì có lẽ nào đành thích tử tôn ông bao giờ. Công-nương xét lại đó mà coi, người ở đời ai thương vợ mà giết cha vợ cho được. Mà vì dầu có rủi tay giết lỡ đi rồi, thì cũng phải tính làm sao, chớ có đâu không được một lời phải quấy chi hết.

Lệ-Bích ngồi lặng thinh suy nghĩ một hồi rồi gật đầu nói rằng :

— Ta nghĩ công-tử ở bất nghĩa thiệt ta phiền lắm. Ai mà đó người văn-chương như vậy, [illegible] nghệ [illegible] vậy, mà tánh tình lại như vậy ? Xét lại thì ta ăn-năn [illegible] lời [illegible] ước ngày xưa không [illegible] nào.

Còn nữa

GIÀY ĐÀN-BÀ đủ [illegible] kiểu, mốt mới, rất lịch-sự

Phimã P[illegible]
Đồ may mặc cho [illegible]
THANG-LO[illegible]
số 20 đường Sabour[illegible]
NGUYỄN-CHÍ-[illegible]
số 83 đường Catin[illegible]

SAIGON — IMPRIMERIE THẠNH-THỊ-MẬU

MAU